



รายงาน

สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตร และการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ตามแนวทาง AUN-QA
ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รอบ 12 เดือน
(1 กรกฎาคม 2565 – 30 มิถุนายน 2566)

โดย

กองแผนงาน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เสนอ

สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ในการประชุมครั้งที่ 11/2566 วันศุกร์ที่ 24 พฤศจิกายน 2566

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทสรุปบริหาร	ก
สรุป ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร และการกำหนดเป้าหมาย และผลลัพธ์ตามแนวทาง AUN-QA ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน (1 กรกฎาคม 2565 – 30 มิถุนายน 2566)	1
1 การประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร	6
2 การเตรียมความพร้อมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA	13
2.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)	14
2.2 โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา (Programme Structure and Content)	16
2.3 แนวทางการจัดเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)	17
2.4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)	18
2.5 คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)	23
2.6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)	25
2.7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)	26
2.8 ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes)	27

บทสรุปบริหาร

ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีจำนวนหลักสูตรที่ได้รับการประเมินฯ ทั้งสิ้น 201 หลักสูตร จำแนกเป็นระดับปริญญาตรี 94 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 46.77) ระดับปริญญาโท 63 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 31.34) และระดับปริญญาเอก 44 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 21.89) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกหลักสูตรประเมินตนเองด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร (IQA) โดยเน้นการเขียนเป้าหมายและผลลัพธ์ตามแนวทาง AUN-QA

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน พบว่า ผลการบริหารหลักสูตรโดยรวมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 คะแนน อยู่ในระดับคุณภาพ “ดี”

ด้วย กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565 ระบุข้อ 4 ให้ใช้มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้ ในการส่งเสริมการกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง โดยประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 15 การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งสภาวิทยาลัยมหาสารคามในคราวประชุมครั้งที่ 9/2565 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565 มีมติเห็นชอบให้ปีการศึกษา 2567 ทุกหลักสูตรประเมินด้วยเกณฑ์ AUN-QA โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน AUN-QA ดังนั้น ปีการศึกษา 2565 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA และเป็นไปตามกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงสรุปผลดังนี้

เกณฑ์คุณภาพ AUN-QA	การดำเนินการปีการศึกษา 2565 และ หลักสูตรประเมินตนเองฯ ตามเกณฑ์ IQA สป.อว
การกำกับมาตรฐาน	ทุกหลักสูตร “ได้มาตรฐาน”
1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)	- ทุกหลักสูตรได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ทั่วไป และผลการเรียนรู้เฉพาะทาง - ทุกหลักสูตรกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สาระรายวิชาในหลักสูตร อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.22 คะแนน)
2 โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา (Programme Structure and Content)	หลักสูตรปรับปรุงและหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2567 มหาวิทยาลัยให้หลักสูตรใช้แบบฟอร์ม มคอ.2 มคอ.3 และ มคอ.5 ใหม่ ตามแนวทาง AUN-QA
3 แนวทางการจัดเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)	- ปรัชญาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ “การจัดการศึกษาแบบบูรณาการศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล” - ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.17 คะแนน)
4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)	- ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การประเมินผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.14 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก (4.94 คะแนน)
5 คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)	- ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์ อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.28 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก (4.69 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์ อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.36 คะแนน)

เกณฑ์คุณภาพ AUN-QA	การดำเนินการปีการศึกษา 2565 และ หลักสูตรประเมินตนเองฯ ตามเกณฑ์ IQA สป.อว
6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)	- ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การรับนิสิต อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.17 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนานิสิต อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.27 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผลที่เกิดกับนิสิต อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.02 คะแนน)
7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)	- ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.18 คะแนน)
8 ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes)	- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก (4.31 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 (ปริญญาตรี) ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้ออกมาประกอบอาชีพอิสระ อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.27 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 (ปริญญาโท) ผลงานของนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก (4.66 คะแนน) - ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 (ปริญญาเอก) ผลงานของนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ อยู่ในระดับคุณภาพ ดี (3.80 คะแนน)

จุดเด่นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จุดเด่น

- 1) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีหลักสูตรนำร่องโดยใช้เกณฑ์ AUN-QA เป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพหลักสูตร ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 14 หลักสูตร
- 2) ปีการศึกษา 2566 (1 กรกฎาคม 2566 – 31 มิถุนายน 2567) ทุกหลักสูตรต้องกำกับมาตรฐานด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 สำหรับหลักสูตรที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ต้องกำกับมาตรฐานหลักสูตรด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
- 3) ประชุมการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ “การจัดการศึกษาแบบบูรณาการศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล”

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- 1) มหาวิทยาลัยควรดำเนินการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA
- 2) ส่งเสริมให้คณาจารย์ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการกำหนดรายวิชาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรนั้น ๆ
- 3) ควรให้หลักสูตร Mapping PLO กับ Skill และ Mapping CLO กับ PLO
- 4) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม
- 5) มีเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ และห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยและเหมาะสมรองรับการเรียนการสอน
- 6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ

**สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร
และการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ตามแนวทาง AUN-QA ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รอบ 12 เดือน (1 กรกฎาคม 2565 – 30 มิถุนายน 2566)**

ด้วย มติสภามหาวิทยาลัยมหาสารคามในคราวประชุมครั้งที่ 9/2565 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565 มีมติเห็นชอบ
แนวทางการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ดังนี้

ปีการศึกษา 2565 ทุกหลักสูตรประเมินตนเองด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับ
หลักสูตร (IQA) โดยเน้นการเขียนเป้าหมายและผลลัพธ์ตาม แนวทาง AUN-QA

ปีการศึกษา 2566 ทุกหลักสูตรประเมินตนเองด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับ
หลักสูตร (IQA) ตามแบบฟอร์ม AUN-QA

ปีการศึกษา 2567 ทุกหลักสูตรประเมินด้วยเกณฑ์ AUN-QA โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน AUN-QA
ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 และการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในคราว
ประชุมครั้งที่ 4/2566 ในวันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 มีมติเห็นควรให้ ปีการศึกษา 2566 ทุกหลักสูตรต้องกำกับมาตรฐาน
ด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 สำหรับหลักสูตรที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ต้องกำกับมาตรฐาน
หลักสูตรด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 นั่นคือ ปีการศึกษา 2566 ทุกหลักสูตรประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตร หากไม่ผ่านการกำกับมาตรฐานด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 แสดงว่า หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน
(คะแนน = 0)

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565
ประกาศ ณ วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ประกาศ ณ วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ซึ่งได้กำหนดการกำกับมาตรฐานหลักสูตร
ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
1. จำนวนอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- จำนวนอย่างน้อย 5 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ ยกเว้น หลักสูตรสหวิทยาการหรือ สหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก 1 หลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ ไม่เกิน 2 คน	- จำนวนอย่างน้อย 3 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร เกินกว่า 1 หลักสูตร ไม่ได้	- จำนวนอย่างน้อย 3 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร เกินกว่า 1 หลักสูตร ไม่ได้
	- ประจําหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น		
2. คุณสมบัติอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- คุณสมบัติ ปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขา ที่เปิดสอน	- คุณสมบัติ ปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์	- คุณสมบัติ ปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ ศาสตราจารย์
	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็น ผลงานวิจัย	- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง
	- กรณีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กร ภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำ	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กร ภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำ	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กร ภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำ

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
	<p>หลักสูตรของหลักสูตรนั้นเป็น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 3 คน</p> <p>- กรณีหลักสูตรจัดให้มีวิชาเอก มากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน</p> <p>- กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับสาขาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบ ตามจำนวน ต้องเสนอจำนวนและ คุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณา เป็นรายกรณี</p>	<p>หลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษา เจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน</p> <p>- กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ต้องเสนอจำนวนและ คุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นกรณี</p>	<p>หลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษา เจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน</p>
3. คุณสมบัติอาจารย์ ประจำหลักสูตร	<p>- คุณวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขา ที่เปิดสอน</p> <p>- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p> <p>- กรณีร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาบุคคลที่มา จากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้น คุณวุฒิปริญญาโท และผลงานทาง วิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าที่ตรงหรือ สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร และมีประสบการณ์การทำงานใน องค์กรนั้น หรือการทำงานประเภท เดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 ปี</p>	<p>- คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า</p> <p>- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย</p>	<p>- คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์</p> <p>- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p>
4. คุณสมบัติ อาจารย์ผู้สอน	<p>อาจารย์ประจำ</p> <p>- คุณวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขา ที่เปิดสอน</p> <p>- หากเป็นอาจารย์ผู้สอนก่อนเกณฑ์ นี้ประกาศใช้ อนุโลมคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรีได้</p>	<p>อาจารย์ประจำ</p> <p>- ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่ สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขาวิชาที่สอน</p> <p>- มีประสบการณ์ด้านการสอน</p>	<p>อาจารย์ประจำ</p> <p>- ชั้นต่ำปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า และรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชา ที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขา วิชาที่สอน</p> <p>- มีประสบการณ์ด้านการสอน</p>

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาบุคคลที่มาจากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติ ปริญญาโท แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
	อาจารย์พิเศษ	อาจารย์พิเศษ	อาจารย์พิเศษ
	- คุณสมบัติปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาที่เปิดสอน	- ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขารายวิชาที่สอน	- ชั้นต่ำปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขารายวิชาที่สอน
	- หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานิสิตตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น	- มีประสบการณ์ด้านการสอน	- มีประสบการณ์ด้านการสอน
	- กรณี ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
		- หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานิสิต ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น	- หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานิสิต ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น
		- กรณี ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน	- กรณี ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและ (อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเฉพาะปริญญาโท)	(เฉพาะปริญญาโท และเอก)	- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร	- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
		- คุณสมบัติปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์	- คุณสมบัติปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์
		- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย	- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
6. คุณสมบัติอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ร่วม	(เฉพาะปริญญาโท และเอก)	เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ อาจารย์ประจำ หรือนักวิจัย ประจำ (ถ้ามี)	เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ อาจารย์ประจำ หรือนักวิจัย ประจำ หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก อย่างน้อย 1 คน
		- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์	- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์
		- ผลงานวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็น ผลงานวิจัย	- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง
		ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
		- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า	- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า
		- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับ การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูล ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือ สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง	- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับ การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูล ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือ สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง
- กรณีผู้ทรงคุณวุฒิไม่มีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการตามที่ กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องเป็นผู้ มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่ง ตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อ วิทยานิพนธ์ โดยผ่านความ เห็นชอบจากสภาสถาบัน	- กรณีผู้ทรงคุณวุฒิไม่มีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการตามที่ กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องเป็นผู้ มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์สูงมากเป็นที่ ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับ หัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความ เห็นชอบจากสภาสถาบัน		
7. คุณสมบัติอาจารย์ ผู้สอบวิทยานิพนธ์	(เฉพาะปริญญาโท และเอก)	- อาจารย์ประจำหลักสูตรและ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจมี อาจารย์ประจำหรือนักวิจัย ประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม	- อาจารย์ประจำหลักสูตรและ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจมี อาจารย์ประจำหรือนักวิจัย ประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย และ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน รวมทั้ง หมดแล้วไม่น้อยกว่า 5 คน ประธานกรรมการสอบต้องเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
		อาจารย์ประจำหลักสูตรหรือ อาจารย์ประจำหรือนักวิจัย ประจำ	อาจารย์ประจำหลักสูตรหรือ อาจารย์ประจำหรือนักวิจัย ประจำ
		- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ	- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
		รองศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์
		- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็น ผลงานวิจัย	- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
		ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
		- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า	- คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า
		- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูล ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือ สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง	- มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูล ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือ สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง
		- กรณีผู้ทรงคุณวุฒิไม่มีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์ กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน	- กรณีผู้ทรงคุณวุฒิไม่มีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง มากเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือ สัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดย ผ่านความเห็นชอบจากสภา สถาบัน
8. การตีพิมพ์ เผยแพร่ผลงาน ของผู้สำเร็จ การศึกษา	(เฉพาะปริญญาโท และเอก)	แผน 1 - ศึกษารายวิชาครบถ้วน ตามที่กำหนดในหลักสูตร (ถ้ามี) - คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือ เทียบเท่า - เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่าน การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ - ผลงานวิทยานิพนธ์ ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความ หรือ นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ หรือ ผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นตามที่สภา สถาบันกำหนด	แผน 1 - สอบผ่านการวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ - สอบผ่านปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ - ผลงานวิทยานิพนธ์ ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อย ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารระดับนานาชาติที่ อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ - ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรือ อย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็น ผลงานนวัตกรรม หรือผลงาน สร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่าง น้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
			(สำหรับนิสิตระดับ ปริญญาเอก กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพ ตามที่คณะกรรมการกำหนด)
		แผน 2 - ศึกษารายวิชาครบถ้วน ตามที่กำหนดในหลักสูตร - คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือ เทียบเท่า - สอบผ่านการสอบประมวล ความรู้ ด้วยข้อเขียนและ/หรือ ปากเปล่า - เสนอรายงานการค้นคว้าอิสระ และสอบผ่านการสอบปากเปล่า ขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้	แผน 2 - ศึกษารายวิชาครบถ้วน ตามที่กำหนดในหลักสูตร - คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน หรือ เทียบเท่า - สอบผ่านการวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ - สอบผ่านปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ - ผลงานวิทยานิพนธ์ ได้รับ การตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อย ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารระดับนานาชาติ หรือ ได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงาน นวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในเชิงพาณิชย์เชิงสังคมและ เศรษฐกิจ
9. ภาระงานอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ การค้นคว้าอิสระใน ระดับบัณฑิตศึกษา	(เฉพาะปริญญาโท และเอก)	- อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอก และมีผลงานวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท และ ปริญญาเอก รวมได้ไม่เกิน 5 คน ต่อภาคการศึกษา - อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือ ปริญญา โท และ รองศาสตราจารย์ และมีผลงานวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท และ ปริญญา เอก รวมได้ไม่เกิน 10 คน ต่อภาคการศึกษา - อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอก และศาสตราจารย์ ต้องไม่เกิน 15 คน ต่อภาคการศึกษา โดยเสนอสถาบันให้ความเห็นชอบ หากเกิน 15 คน ให้ขอความเห็นจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี - อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า อิสระของนิสิตปริญญาโท ได้ไม่เกิน 15 คน	
		หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนิสิตที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับ จำนวนนิสิตที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้ รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คน ต่อภาคการศึกษา	
10. การปรับปรุง	พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา		

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565
หลักสูตรตามรอบ ระยะเวลาที่กำหนด	เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี		
หมายเหตุ	<p>- อาจารย์ใหม่ คุณวุฒิ ปริญญาเอก ไม่มีผลงานวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติเป็นอาจารย์ผู้สอน ปริญญาโท / ปริญญาเอก ได้ ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังสำเร็จ การศึกษา อย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี</p> <p>ผลงานวิชาการ ต้องไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ</p>		

1 การประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

ปีการศึกษา 2565 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกหลักสูตรประเมินตนเองด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร (IQA) โดยเน้นการเขียนเป้าหมาย และผลลัพธ์ตามแนวทาง AUN-QA ซึ่งปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีจำนวนหลักสูตรที่รับการประเมินฯ ทั้งสิ้น 201 หลักสูตร จำแนกเป็น ระดับปริญญาตรี 94 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 46.77) ระดับปริญญาโท 63 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 31.34) และระดับปริญญาเอก 44 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 21.89)

ทั้งนี้ สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในคราวการประชุม ครั้งที่ 3/2565 วันที่ 25 มีนาคม 2565 มีมติให้ความ เห็นชอบให้หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ ใช้เกณฑ์มาตรฐานสากล (WFME) และหลักสูตรเภสัชศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ ใช้เกณฑ์สภาวิชาชีพ ในปีการศึกษา 2564 – 2567 โดยขอยกเว้นเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของ สป.อว. (IQA เดิม) ดังนั้น ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงมีหลักสูตรที่ประเมินด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของ สกอ. (IQA เดิม) จำนวนทั้งสิ้น 199 หลักสูตร อย่างไรก็ตาม หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ และหลักสูตร เภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ ต้องดำเนินการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ตาม แนวทาง AUN-QA เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินด้วยเกณฑ์ AUN-QA

การกำกับมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกหลักสูตรรับการประเมินด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 จากผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 รอบ 12 เดือน พบว่า ทุกหลักสูตรผ่านเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 หลักสูตรได้มาตรฐาน

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 รอบ 12 เดือน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกรายคณะ มีรายละเอียด ดังนี้

ที่	คณะ	หลักสูตรที่รับประเมิน				ผลการประเมินตนเองฯ			ผลการประเมินตนเองฯ			ผลการประเมินตนเองฯ			ปีการ ศึกษา 2564	
		เกณฑ์อื่น	IQA สป.อว.			รอบ 12 เดือน			รอบ 9 เดือน			รอบ 6 เดือน				
			ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม	ไม่ผ่าน องค์กร 1	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนน เฉลี่ย	ไม่ผ่าน องค์กร 1	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนน เฉลี่ย	ไม่ผ่าน องค์กร 1	คิดเป็น ร้อยละ		คะแนน เฉลี่ย
1	คณะศึกษาศาสตร์	0	9	8	6	23	-	-	3.57	-	-	3.23	1	4.35	2.87	3.57
2	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	0	12	5	3	20	-	-	3.55	1	5.00	3.06	1	5.00	3.08	3.43
3	คณะการบัญชีและการจัดการ	0	8	8	5	21	-	-	3.49	-	-	3.16	-	-	2.64	3.44
4	คณะศิลปกรรมศาสตร์ และวัฒนธรรมศาสตร์	0	4	4	2	10	-	-	3.53	-	-	3.25	-	-	3.15	3.55

ที่	คณะ	หลักสูตรที่รับประเมิน				ผลการประเมินตนเอง			ผลการประเมินตนเอง			ผลการประเมินตนเอง			ปีการศึกษา 2564	
		เกณฑ์อื่น	IQA สป.อว.				รอบ 12 เดือน			รอบ 9 เดือน			รอบ 6 เดือน			
			ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม	ไม่ผ่าน องค์ 1	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนน เฉลี่ย	ไม่ผ่าน องค์ 1	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนน เฉลี่ย	ไม่ผ่าน องค์ 1	คิดเป็น ร้อยละ		คะแนน เฉลี่ย
5	คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม	0	3	1	1	5	-	-	3.48	-	-	3.21	-	-	2.90	3.32
6	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	0	1	1	1	3	-	-	3.85	-	-	3.09	-	-	2.93	3.72
7	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	0	2	1	1	4	-	-	3.36	-	-	2.77	-	-	1.55	3.26
8	คณะนิติศาสตร์	0	1	-	-	1	-	-	3.49	-	-	3.09	-	-	2.73	3.36
9	คณะวิทยาศาสตร์	0	11	8	6	25	-	-	3.40	-	-	3.08	1	4.00	2.79	3.26
10	คณะเทคโนโลยี	0	6	4	3	13	-	-	3.49	-	-	3.21	-	-	3.09	3.41
11	คณะวิศวกรรมศาสตร์	0	9	3	3	15	-	-	3.45	-	-	2.17	-	-	2.00	3.47
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	0	9	4	3	16	-	-	3.54	-	-	3.23	-	-	3.15	3.40
13	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	0	6	1	-	7	-	-	3.73	-	-	3.50	-	-	3.23	3.74
14	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	0	3	3	3	9	-	-	3.97	-	-	3.38	-	-	3.19	3.75
15	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	0	-	1	1	2	-	-	3.24	-	-	2.44	-	-	2.35	3.40
16	คณะพยาบาลศาสตร์	0	1	3	-	4	-	-	4.08	-	-	3.05	-	-	2.58	3.45
17	คณะเภสัชศาสตร์	1	1	3	1	5	-	-	3.99	-	-	3.44	-	-	3.25	3.79
18	คณะสาธารณสุขศาสตร์	0	4	2	2	8	-	-	3.50	-	-	2.95	-	-	2.58	3.44
19	คณะแพทยศาสตร์	1	3	2	2	7	-	-	3.84	-	-	3.25	-	-	3.17	3.52
20	คณะสัตวแพทยศาสตร์	0	1	1	1	3	-	-	3.45	-	-	3.54	0	0	2.33	2.96
ปีการศึกษา 2565		2*	94	63	44	201	0	0	3.56	1	0.50	3.10	3	1.49	2.83	

หมายเหตุ: * สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในคราวการประชุม ครั้งที่ 3/2565 วันที่ 25 มีนาคม 2565 มีมติให้ความเห็นชอบให้หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ ใช้เกณฑ์มาตรฐานสากล (WFME) และหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ ใช้เกณฑ์สภาวิชาชีพ ในปีการศึกษา 2564 - 2567 โดยขอยกเว้นเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของ สป.อว. (IQA เดิม)

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน จำแนกตามระดับคุณภาพ

วิเคราะห์คุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จำแนกตามระดับคุณภาพ จาก 201 หลักสูตร พบว่า (1) ไม่มีหลักสูตรที่ไม่ผ่านองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน (คะแนน = 0) “ทุกหลักสูตรได้มาตรฐาน” (2) ไม่มีหลักสูตรที่เป็นไปตามมาตรฐานและมีระดับคุณภาพน้อย (0.01-2.00 คะแนน) (3) มีหลักสูตรที่เป็นไปตามมาตรฐานและมีระดับคุณภาพปานกลาง (2.01-3.00 คะแนน) จำนวน 6 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 2.99) (4) มีหลักสูตรที่เป็นไปตามมาตรฐานและมีระดับคุณภาพดี (3.01-4.00 คะแนน) จำนวน 182 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 90.55) และ (5) มีหลักสูตรที่เป็นไปตามมาตรฐานและมีระดับคุณภาพดีมาก (4.01-5.00 คะแนน) จำนวน 13 หลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 6.47) มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน จำแนกตามระดับคุณภาพ

ที่	คณะ	ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 12 เดือน										ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 9 เดือน										ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 6 เดือน															
		ระดับปริญญาตรี					ระดับบัณฑิตศึกษา					คะแนนเฉลี่ย	ระดับปริญญาตรี					ระดับบัณฑิตศึกษา					คะแนนเฉลี่ย	ระดับปริญญาตรี					ระดับบัณฑิตศึกษา					คะแนนเฉลี่ย			
		ไม่ได้มาตรฐาน	น้อย	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	ไม่ได้มาตรฐาน	น้อย	ปานกลาง	ดี	ดีมาก		ไม่ได้มาตรฐาน	น้อย	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	ไม่ได้มาตรฐาน	น้อย	ปานกลาง	ดี	ดีมาก		ไม่ได้มาตรฐาน	น้อย	ปานกลาง	ดี	ดีมาก									
1	คณะศึกษาศาสตร์	0	0	0	9	0	0	0	0	14	0	3.57	0	0	0	9	0	0	0	0	6	8	0	3.23	1	0	2	6	0	0	0	0	9	5	0	2.87	
2	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0	0	0	12	0	0	0	0	1	6	1	3.55	1	0	1	10	0	0	0	0	0	8	0	3.06	1	0	1	10	0	0	0	0	0	8	0	3.08
3	คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ	0	0	0	8	0	0	0	0	0	13	0	3.49	0	0	3	5	0	0	0	0	1	12	0	3.16	0	0	0	8	0	0	0	0	11	2	0	2.64
4	คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์	0	0	0	4	0	0	0	0	0	6	0	3.53	0	0	0	4	0	0	0	0	0	6	0	3.25	0	0	2	2	0	0	0	0	0	6	0	3.15
5	คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	3.48	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	3.21	0	0	1	2	0	0	0	0	1	1	0	2.90
6	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	3.85	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	3.09	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	2.93
7	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	3.36	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	2.77	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1.55
8	คณะนิติศาสตร์	0	0	0	1	0	0	0	0				3.49	0	0	0	1	0							3.09	0	0	1	0	0							2.73
9	คณะวิทยาศาสตร์	0	0	2	9	0	0	0	0	1	12	1	3.40	0	0	5	6	0	0	0	0	6	7	1	3.08	0	0	7	4	0	1	0	9	3	1	2.79	
10	คณะเทคโนโลยี	0	0	0	6	0	0	0	0	0	7	0	3.49	0	0	3	3	0	0	0	0	0	7	0	3.21	0	0	5	1	0	0	0	0	1	6	0	3.09
11	คณะวิศวกรรมศาสตร์	0	0	1	8	0	0	0	0	0	6	0	3.45	0	0	9	0	0	0	0	0	6	0	0	2.17	0	1	8	0	0	0	0	2	4	0	0	2.00
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	0	0	1	8	0	0	0	0	0	7	0	3.54	0	0	2	7	0	0	0	0	1	6	0	3.23	0	0	4	5	0	0	0	0	1	6	0	3.15
13	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและ นฤมิตศิลป์	0	0	0	6	0	0	0	0	0	1	0	3.73	0	0	0	5	1	0	0	0	0	1	0	3.50	0	0	1	5	0	0	0	0	1	0	0	3.23
14	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	0	0	0	2	1	0	0	0	0	4	2	3.97	0	0	2	1	0	0	0	0	2	3	1	3.38	0	0	2	1	0	0	0	0	3	2	1	3.19
15	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช									0	2	0	3.24									0	0	2	0	2.44						0	0	2	0	0	2.35
16	คณะพยาบาลศาสตร์	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	4.08	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	3.05	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	2.58
17	คณะเภสัชศาสตร์	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	3.99	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	1	3.44	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	0	3.25
18	คณะสาธารณสุขศาสตร์	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	3.50	0	0	3	1	0	0	0	0	1	3	0	2.95	0	0	4	0	0	0	0	0	3	1	0	2.58
19	คณะแพทยศาสตร์	0	0	0	2	1	0	0	0	0	3	1	3.84	0	0	0	3	0	0	0	0	2	2	0	3.25	0	0	0	3	0	0	0	0	2	2	0	3.17
20	คณะสัตวแพทยศาสตร์	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	3.45	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	3.54	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	2.33
ปีการศึกษา 2565		0	0	4	86	4	0	0	2	96	9	3.56	1	0	30	62	1	0	0	34	70	3	3.10	2	3	39	50	0	1	6	53	45	2	2.83			

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน จำแนกตาม องค์ประกอบ และรายคณะ

วิเคราะห์คุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จำแนกรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน ทุกมีหลักสูตรที่ผ่านการกำกับมาตรฐาน “หลักสูตรได้มาตรฐาน” องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต มีผลประเมินเท่ากับ 4.11 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดีมาก) องค์ประกอบที่ 3 นิสิต มีผลประเมิน เท่ากับ 3.15 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดี) องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ มีผลประเมิน เท่ากับ 3.78 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดี) องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีผลประเมิน เท่ากับ 3.62 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดี) และองค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีผลประเมิน เท่ากับ 3.18 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดี) มีรายละเอียด ดังนี้

ที่	คณะ	ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 12 เดือน						ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 9 เดือน					ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 6 เดือน						
		องค์ประกอบที่					คะแนนเฉลี่ย	องค์ประกอบที่					คะแนนเฉลี่ย	องค์ประกอบที่					คะแนนเฉลี่ย
		2	3	4	5	6		2	3	4	5	6		2	3	4	5	6	
1	คณะศึกษาศาสตร์	4.29	3.17	3.78	3.52	3.00	3.57	2.80	2.96	3.64	3.26	2.87	3.23	3.73	2.61	3.34	3.01	2.70	2.87
2	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3.63	3.28	3.67	3.68	3.30	3.55	2.53	2.97	3.34	3.48	3.00	3.06	อยู่ระหว่างดำเนินการ	2.97	3.32	3.46	3.00	3.08
3	คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ	3.93	3.06	3.85	3.51	3.00	3.49	3.34	2.67	3.28	3.44	3.00	3.16	อยู่ระหว่างดำเนินการ	2.13	2.95	2.89	2.19	2.64
4	คณะศิลปกรรมศาสตร์ และวัฒนธรรมศาสตร์	3.94	3.17	3.61	3.58	3.30	3.53	3.09	2.93	3.37	3.50	3.00	3.25	อยู่ระหว่างดำเนินการ	2.83	3.21	3.38	3.00	3.15
5	คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม	4.25	3.07	3.39	3.50	3.40	3.48	3.66	2.80	3.21	3.45	3.00	3.21	2.66	2.67	3.18	3.05	2.60	2.90
6	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	3.60	3.67	3.75	4.08	4.00	3.85	3.47	3.11	3.54	2.75	3.33	3.09	1.74	3.00	3.54	2.75	3.33	2.93
7	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	3.76	3.00	3.46	3.50	3.00	3.36	1.84	3.00	2.91	3.00	2.00	2.77	0.00	1.44	2.58	3.08	1.33	1.55
8	คณะนิติศาสตร์	2.70	3.67	3.67	3.75	3.00	3.49	อยู่ระหว่างดำเนินการ	2.67	3.33	3.25	3.00	3.09	อยู่ระหว่างดำเนินการ	2.00	3.33	3.00	2.00	2.73
9	คณะวิทยาศาสตร์	4.38	2.96	3.62	3.49	2.92	3.40	3.78	2.64	3.43	3.17	2.68	3.08	3.57	2.35	3.31	2.88	2.60	2.79
10	คณะเทคโนโลยี	4.43	2.82	3.83	3.54	3.08	3.49	4.08	2.77	3.64	3.10	2.77	3.21	3.17	2.64	3.60	3.15	2.69	3.09
11	คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.31	2.96	3.67	3.40	3.00	3.45	0.30	1.96	2.81	2.75	2.00	2.17	0.00	1.96	2.40	2.73	2.00	2.00
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	3.96	3.19	3.80	3.63	3.13	3.54	3.07	2.94	3.55	3.36	2.88	3.23	2.84	2.85	3.49	3.23	2.94	3.15
13	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์	4.73	3.33	3.79	3.64	3.29	3.73	3.73	2.95	3.34	3.79	3.14	3.50	3.28	2.91	3.30	3.46	3.00	3.23
14	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	4.02	3.33	4.42	4.14	4.00	3.97	3.07	2.96	3.83	3.53	3.22	3.38	2.93	2.85	3.61	3.28	3.00	3.19
15	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	3.24	3.00	3.67	3.25	3.00	3.24	0.00	2.00	3.00	2.50	3.00	2.44	0.00	2.00	3.00	2.50	2.00	2.35

ที่	คณะ	ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 12 เดือน						ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 9 เดือน						ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 6 เดือน					
		องค์ประกอบที่					คะแนนเฉลี่ย	องค์ประกอบที่					คะแนนเฉลี่ย	องค์ประกอบที่					คะแนนเฉลี่ย
		2	3	4	5	6		2	3	4	5	6		2	3	4	5	6	
16	คณะพยาบาลศาสตร์	4.77	3.50	4.54	4.16	3.75	4.08	5.00	2.67	3.20	3.38	2.00	3.05	5.00	1.92	3.00	2.75	2.00	2.58
17	คณะเภสัชศาสตร์	4.71	3.40	4.13	4.00	3.80	3.99	2.40	3.27	3.91	3.75	3.40	3.44	1.97	3.07	3.82	3.70	2.80	3.25
18	คณะสาธารณสุขศาสตร์	4.16	3.25	3.65	3.47	3.00	3.50	2.92	2.71	3.30	3.13	2.63	2.95	2.20	2.29	3.01	2.83	2.13	2.58
19	คณะแพทยศาสตร์	4.47	3.38	3.92	4.04	3.57	3.84	2.68	3.00	3.55	3.50	3.00	3.25	2.14	3.00	3.46	3.50	3.00	3.17
20	คณะสัตวแพทยศาสตร์	4.23	3.44	3.57	3.42	3.00	3.45	4.35	3.33	3.61	3.54	3.67	3.54	4.35	1.56	2.54	2.75	2.00	2.33
ปีการศึกษา 2565		4.11	3.15	3.78	3.61	3.19	3.56	2.80	2.79	3.41	3.30	2.83	3.10	2.44	2.52	3.21	3.08	2.60	2.83

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน จำแนกตามปัจจัยนำเข้า (I) กระบวนการ (P) และผลลัพธ์ (O) รายคณะ

วิเคราะห์คุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จำแนกรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หลักสูตรมีผลประเมิน เท่ากับ 3.43 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดี) ด้านกระบวนการ (Process) หลักสูตรมีผลประเมิน เท่ากับ 3.61 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดี) และด้านผลลัพธ์ (Output) หลักสูตรมีผลประเมิน เท่ากับ 4.11 คะแนน (ระดับคุณภาพ ดีมาก) มีรายละเอียด ดังนี้

ที่	คณะ	ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 12 เดือน				ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 9 เดือน				ผลการประเมินตนเองฯ รอบ 6 เดือน			
		ปัจจัย นำเข้า (I)	กระบวนการ (P)	ผลลัพธ์ (O)	คะแนน เฉลี่ย	ปัจจัย นำเข้า (I)	กระบวนการ (P)	ผลลัพธ์ (O)	คะแนน เฉลี่ย	ปัจจัย นำเข้า (I)	กระบวนการ (P)	ผลลัพธ์ (O)	คะแนน เฉลี่ย
1	คณะศึกษาศาสตร์	3.42	3.50	4.29	3.57	3.27	3.21	2.80	3.23	2.95	2.99	3.73	2.87
2	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	3.44	3.66	3.63	3.55	3.13	3.48	2.53	3.06 ¹	3.12	3.48	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	3.08
3	คณะกรรมการบัญชีและการ จัดการ	3.40	3.50	3.93	3.49	2.97	3.45	3.34	3.16	2.49	2.89	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	2.64
4	คณะศิลปกรรมศาสตร์ และวัฒนธรรมศาสตร์	3.35	3.63	3.94	3.53	3.13	3.50	3.09	3.25	3.02	3.38	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	3.15
5	คณะกรรมการท่องเที่ยวและ การโรงแรม	3.20	3.60	4.25	3.48	3.01	3.45	3.66	3.21	2.88	3.05	2.66	2.90
6	วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง	3.75	4.08	3.60	3.85	3.33	2.75	3.47	3.09	3.28	2.75	1.74	2.93
7	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	3.20	3.50	3.76	3.36	2.89	2.88	1.84	2.77	2.01	2.92	0.00	1.55
8	คณะนิติศาสตร์	3.57	3.75	2.70	3.49	3.00	3.25	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	3.09	2.57	3.00	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	2.73
9	คณะวิทยาศาสตร์	3.24	3.48	4.38	3.40	3.01	3.12	3.78	3.08	2.79	2.88	3.57	2.79
10	คณะเทคโนโลยี	3.32	3.48	4.43	3.49	3.15	3.08	4.08	3.21	3.09	3.10	3.17	3.09
11	คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.27	3.40	4.31	3.45	2.33	2.75	0.30	2.17	2.15	2.73	0.00	2.00
12	คณะวิทยาการ สารสนเทศ	3.46	3.59	3.96	3.54	3.19	3.36	3.07	3.23	3.12	3.27	2.84	3.15
13	คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์ ผังเมือง และ นฤมิตศิลป์	3.54	3.61	4.73	3.73	3.21	3.68	3.73	3.50	3.11	3.43	3.28	3.23
14	คณะสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรศาสตร์	3.88	4.17	4.02	3.97	3.34	3.58	3.07	3.38	3.18	3.31	2.93	3.19
15	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	3.29	3.25	3.24	3.24	2.43	2.75	0.00	2.44	2.43	2.50	0.00	2.35
16	คณะพยาบาลศาสตร์	3.98	4.16	4.77	4.08	2.94	3.13	5.00	3.05	2.39	2.75	5.00	2.58
17	คณะเภสัชศาสตร์	3.77	4.00	4.71	3.99	3.56	3.75	2.40	3.44	3.44	3.55	1.97	3.25
18	คณะสาธารณสุขศาสตร์	3.37	3.50	4.16	3.50	2.98	3.06	2.92	2.95	2.63	2.73	2.20	2.58
19	คณะแพทยศาสตร์	3.66	4.00	4.47	3.84	3.24	3.50	2.68	3.25	3.19	3.50	2.14	3.17
20	คณะสัตวแพทยศาสตร์	3.43	3.42	4.23	3.45	3.45	3.63	4.35	3.54	2.04	2.75	4.35	2.33
ปีการศึกษา 2565		3.43	3.61	4.11	3.56	3.07	3.28	2.80	3.10	2.83	3.06	2.44	2.83

สรุป ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีจำนวนหลักสูตรที่รับการประเมินด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร จำนวนทั้งสิ้น 201 หลักสูตร ทั้งนี้ ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รอบ 12 เดือน พบว่า ผลการบริหาร หลักสูตรโดยรวมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 คะแนน อยู่ในระดับคุณภาพ “ดี”

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ของ สปอว. (IQA) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – ปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 9 ปี พบว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในและมีจำนวนหลักสูตรที่มีระดับคุณภาพดี (คะแนน 3.01) ขึ้นไป อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ปีการศึกษา	หลักสูตร ที่รับประเมิน	หลักสูตรที่ไม่ผ่าน องค์ประกอบที่ 1	หลักสูตรที่มีคุณภาพดี คะแนน 3.01 ขึ้นไป	ผลประเมิน (คะแนน)
2565 รอบ 12 เดือน	201	0	195	3.56
2565 รอบ 9 เดือน	201	1	136	3.10
2565 รอบ 6 เดือน	201	3	97	2.83
2564	196	0	180	3.46
2563	193	0	179	3.41
2562	183	0	174	3.45
2561	181	0	166	3.39
2560	174	2	145	3.27
2559	176	4	138	3.15
2558	176	13	96	2.82
2557	176	32	29	2.00

2 การเตรียมความพร้อมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA

ด้วย กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565 ได้ระบุให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ อีกทั้ง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 จะส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพกำลังคนของประเทศให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการศึกษา ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) การจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วถึง และการให้ความสำคัญ เป็นอิสระแก่สถานบันอุดมศึกษาในการบริหารจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยการประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตร กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สถานบันอุดมศึกษากำหนด ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ของ สปอว. (IQA) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – ปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 9 ปี ด้วยเหตุนี้ สภามหาวิทยาลัยมหาสารคามในคราวประชุมครั้งที่ 9/2565 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565 จึงมีมติเห็นชอบให้ปีการศึกษา 2567 ทุกหลักสูตรประเมินด้วยเกณฑ์ AUN-QA โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน AUN-QA

AUN-QA หรือ เครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน ย่อมาจาก Asean University Network Quality Assurance โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิก ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน มุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล พัฒนาหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในกลุ่มประเทศอาเซียน เกิดการแลกเปลี่ยนผู้เรียนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน มุ่งสู่การเพิ่มคุณภาพของนิสิต อาจารย์ และบุคลากร ของสถาบันอุดมศึกษา

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA และเป็นไปตาม กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทุกหลักสูตรจึงควรดำเนินการตามเกณฑ์ AUN-QA ดังนี้

2.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)

1) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

หลักสูตรกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมตามหลักผลการเรียนรู้ (learning taxonomy) โดยผลการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด โดยแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบและจัดรูปแบบอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ซึ่งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประกอบด้วย ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป (ที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารต่างๆ เช่น การเขียน การพูด การแก้ไขปัญหา เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงานเป็นทีม ฯลฯ) และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทาง (ที่เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะของสาขาวิชา) มีการรวบรวมข้อกำหนดหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วน โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและสะท้อนให้เห็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบัณฑิตสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่หลักสูตรกำหนด

ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีหลักสูตรจำนวนทั้งสิ้น 201 หลักสูตร ทุกหลักสูตร ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จาก 201 หลักสูตร (จำแนกรายคณะ)

ที่	คณะ	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง			ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders)											
		จำนวน PLO ที่หลักสูตรระบุ	S LO	G LO	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน				ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก					ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอนาคต		
					นิสิต	คณาจารย์*	บุคลากรสายวิชาการ (คณะอื่น)	อื่นๆ (ระบุ)	บัณฑิต/ศิษย์เก่า	ผู้ใช้บัณฑิต	ภาคอุตสาหกรรม	บริษัท/ห้างร้าน	อื่นๆ (ระบุ)	องค์กรใหญ่ๆ	อื่นๆ (ระบุ)	
1	คณะศึกษาศาสตร์	119	79	40	20	20	8	5	20	19	3	3	5	11	4	
2	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	103	59	46	20	19	3	0	20	20	0	0	0	3	0	
3	คณะการบัญชีและการจัดการ	118	90	30	21	21	17	16	20	21	14	20	14	18	0	
4	คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์	76	58	18	10	10	7	6	10	10	1	8	7	7	0	
5	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	19	16	3	5	5	5	3	5	5	3	2	2	5	2	
6	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	24	3	7	2	2	1	0	2	2	0	1	2	1	0	
7	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	28	18	10	4	4	4	4	3	2	4	4	3	2	0	
8	คณะนิติศาสตร์	7	6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	
9	คณะวิทยาศาสตร์	88	60	27	14	15	11	8	13	13	10	10	9	11	0	
10	คณะเทคโนโลยี	77	50	33	12	13	11	2	12	13	6	10	7	12	1	
11	คณะวิศวกรรมศาสตร์	105	77	54	15	15	3	13	15	15	2	3	12	4	3	
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	105	79	32	16	16	4	2	16	16	2	5	4	6	0	
13	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	45	37	12	7	7	4	3	7	7	3	6	1	3	0	
14	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	60	32	28	9	9	4	3	9	9	4	3	2	4	0	
15	สถาบันวิจัยลัญจกรเวช	10	10	0	2	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	
16	คณะพยาบาลศาสตร์	38	26	12	4	4	1	2	4	3	1	2	2	2	0	
17	คณะเภสัชศาสตร์	31	17	17	5	5	0	0	5	5	0	1	4	0	2	
18	คณะสาธารณสุขศาสตร์	48	36	20	8	8	8	2	8	8	5	5	3	4	3	
19	คณะแพทยศาสตร์	54	27	27	5	5	4	3	5	5	1	1	4	2	1	
20	คณะสัตวแพทยศาสตร์	20	16	7	3	3	3	1	1	1	1	1	3	1	0	
	รวม	1175	796	424	183	184	101	74	178	177	61	86	85	97	16	

หมายเหตุ: *คณาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน

การเขียนเป้าหมายและผลลัพธ์ตามแนวทาง AUN-QA พบว่า ทุกหลักสูตรได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLO) ของหลักสูตร ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีหลักสูตรจำนวนทั้งสิ้น 201 หลักสูตร ซึ่งหลักสูตรกำหนด PLO จำนวนทั้งสิ้น 1,175 PLOs และหลักสูตรได้กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) โดยหลักสูตรได้สำรวจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ได้แก่ นิสิต จำนวน 183 หลักสูตร , อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ประจำหลักสูตร, อาจารย์ผู้สอน จำนวน 184 หลักสูตร, บุคลากรสายวิชาการ (คณะอื่น) จำนวน 101 หลักสูตร และอื่น ๆ เช่น อาจารย์พิเศษ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 74 หลักสูตร (2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ บัณฑิต/ศิษย์เก่า จำนวน 178 หลักสูตร , ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 177 หลักสูตร , ภาคอุตสาหกรรม จำนวน 61 หลักสูตร บริษัท/ห้างร้าน จำนวน 86 หลักสูตร และอื่น ๆ เช่น ภาครัฐ จำนวน 85 หลักสูตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอนาคต ได้แก่ องค์กรขนาดใหญ่ (Google, Line, SCG, PTT เป็นต้น) จำนวน 97 หลักสูตร และ อื่น ๆ จำนวน 16 หลักสูตร

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

(1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ได้แก่ นิสิตและอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีความต้องการหรือ ความคาดหวัง คือ นิสิตเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวางแผนและออกแบบบทเรียนจากอาจารย์ผู้สอน รายวิชา มีสาระสำคัญสอดคล้องกับการนำไปใช้และสามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้

(2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความต้องการหรือความคาดหวัง คือ ทักษะและความสามารถในการบูรณาการความรู้หลากหลายด้าน หลักสูตรควรส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากขึ้น การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อจะได้ประยุกต์ใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุด นิสิตควรมีความรู้ความเข้าใจด้านวรรณคดีและหลักการใช้อย่างลึกซึ้ง นิสิตมีความรู้ความสามารถดี ด้านเทคนิควิชาชีพ และการจัดการชั้นเรียนควรมีการอบรมจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพเพิ่มเติม เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการเรียนการสอนมากที่สุดการจัดการชั้นเรียนได้รู้วิธีการใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ดี

(3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอนาคต ได้แก่ โรงเรียน องค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีความต้องการหรือความคาดหวัง คือ บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะในการทำงานเฉพาะด้าน มีทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อม และทักษะในการทำงานร่วมกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวิชาชีพและการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาต่อไป

2) หลักสูตรแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยออกแบบและจัดรูปแบบอย่างเหมาะสม

หลักสูตรได้มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLO) ของทั้งในระดับหลักสูตรและระดับรายวิชา (Course Learning Outcome: CLOs) โดยได้มอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละวิชา เป็นผู้ออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในเอกสาร มคอ. 3 ตั้งแต่ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยประธานหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ อีกทั้งกำหนดให้มีการรายงานการดำเนินการ รวมถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนไว้ในเอกสาร มคอ. 5 เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และการประเมินต่อไป

3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไปและผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทาง

ผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes: GLO) คือ ผลการเรียนรู้พื้นฐานที่รายวิชาต้องการให้เกิดกับนิสิต เช่น การเขียน การพูด การแก้ไขปัญหา เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ทักษะการทำงานเป็นทีม ฯลฯ และ ผลการเรียนรู้เฉพาะทาง (Subject Specific Learning Outcomes: SLO) คือ ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับนิสิตที่สัมพันธ์กับสาขาหรือรายวิชา ซึ่งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ต้องมีทั้งผลการเรียนรู้ทั่วไป (GLOs) และผลการเรียนรู้เฉพาะทาง (SLOs)

4) มีการสำรวจและรวบรวมความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มครบถ้วน

หลักสูตรควรรวบรวมข้อกำหนดหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders: SHs) ทุกกลุ่มครบถ้วน โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและสะท้อนให้เห็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งกระบวนการในการทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ดังนี้

- 1) หลักสูตรมีการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SHs) ทุกกลุ่ม
- 2) ออกแบบวิธีการเก็บข้อมูลความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม
- 3) วิเคราะห์ความต้องการ (requirement/need) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 4) หลักสูตรสามารถบอกได้ว่า PLO ไหนสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใด
- 5) บัณฑิตสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่หลักสูตรกำหนด

หลักสูตรกำหนด พฤติกรรมหรือข้อมูลของนิสิต ที่สามารถบ่งชี้ว่านิสิตสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ที่หลักสูตรกำหนดและมีวิธีหรือกระบวนการในการวัดการบรรลุ PLOs มีเกณฑ์การวัดการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีเครื่องมือวัด และระบุผู้ที่จะมาวัด โดยต้องวัดการบรรลุ PLOs ในช่วงระยะเวลาที่นิสิตอยู่ในหลักสูตร

2.2 โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา (Programme Structure and Content)

หลักสูตรและรายวิชามีความครอบคลุมทันสมัยและพร้อมใช้งานและมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดโดยการออกแบบหลักสูตรเหมาะสมกับการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และคำนึงถึงข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเพื่อมาออกแบบหลักสูตร มีการดำเนินการของหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างชัดเจน หลักสูตรมีโครงสร้างรายวิชา และมีการจัดลำดับวิชาอย่างเป็นระบบและเหมาะสม และมีการบูรณาการ มีตัวเลือกสำหรับผู้เรียนในการเรียนสาขาวิชาเอก และ/หรือ สาขาวิชาย่อย และหลักสูตรต้องรับการทบทวนเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีความทันสมัยเป็นปัจจุบันและมีความเกี่ยวข้องกับภาคการทำงาน

- 1) หลักสูตรและรายวิชามีความครอบคลุมทันสมัยและพร้อมใช้งานและมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

ชื่อโฆษณาหลักสูตร (program specification) และข้อมูลรายละเอียดรายวิชา (course syllabus) ต้องมีข้อมูลครบถ้วน ครอบคลุมตามข้อกำหนด (Comprehensive) ข้อมูลเป็นปัจจุบันตรงกันทุกสื่อและตรงกับ มคอ. 2 (Up-to-date)

- 2) การออกแบบหลักสูตรเหมาะสมกับการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

วิธีการออกแบบหลักสูตร เน้นวิธีการที่ได้มาซึ่ง มคอ. 2 โดยมีขั้นตอน กระบวนการโดยต้องมาจากการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) และการออกแบบหลักสูตรย้อนกลับ (Backword Curriculum Design: BCD) และต้องเสริมสร้างให้ไปในทิศทางเดียวกัน (constructive aligned) เพื่อให้ PLOs บรรลุ

หลักสูตรควรมีการตรวจสอบ มคอ. 3 ก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อวางกรอบให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

- 3) การออกแบบหลักสูตรได้คำนึงถึงข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเพื่อมาออกแบบหลักสูตร

การออกแบบหลักสูตรควรมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ให้ข้อมูลที่เคยเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ช่วยในการออกแบบหลักสูตรเพื่อบอกได้ว่าหลักสูตรดีหรือไม่ดีอย่างไร

- 4) การดำเนินการของหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างชัดเจน

บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) มีรายวิชาต่าง ๆ ที่ช่วยผลักดันให้บรรลุ PLO แต่ละข้อ ซึ่งหลักสูตรสามารถอธิบายได้ว่าแต่ละวิชากำลังผลักดันเรื่องอะไร

- 5) หลักสูตรมีโครงสร้างรายวิชา และมีการจัดลำดับวิชาอย่างเป็นระบบและเหมาะสม (ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานระดับกลางไปจนถึงรายวิชาเฉพาะทาง) และมีการบูรณาการ

รายวิชาต่าง ๆ ต้องมีการวางโครงสร้างและลำดับในการเรียนรู้ (Basic – intermediate – specialized)

ยกตัวอย่าง คณะเภสัชศาสตร์ มีรายวิชาเภสัชจุลชีววิทยาได้รับทุนสนับสนุนการผลิตสื่อความรู้เพื่อเข้าสู่คลังหน่วยกิต (credit bank) ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีรูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับการบริการวิชาการทางสังคมของรายวิชาการสร้างเสริมสุขภาพของนิสิตชั้นปีที่ 5 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 และรูปแบบการเรียนการสอนแบบ fishbowl และมีผู้ป่วยจำลองของรายวิชาบูรณาการทางเภสัชศาสตร์ 2 ของนิสิตชั้นปีที่ 5 และ

ปฏิบัติการเภสัชกรรมคลินิกของนิสิตชั้นปีที่ 3-4 ได้รับรางวัลชมเชย ภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหาสารคามประจำปี พ.ศ. 2566

6) หลักสูตรที่มีตัวเลือกสำหรับผู้เรียนในการเรียนสาขาวิชาเอก และ/หรือ สาขาวิชาย่อย

หลักสูตรมีการออกแบบแนวทางปฏิบัติ ที่ให้นิสิตสามารถเลือกเรียนได้หลากหลายตามความสนใจ มีทั้งรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก เช่น รายวิชาบังคับ ทำวิทยานิพนธ์ นิสิตสามารถเลือกหัวข้อได้ รายวิชาเลือก นิสิตสามารถเลือกได้จริง

7) หลักสูตรได้รับการทบทวนเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีความทันสมัยเป็นปัจจุบันและมีความเกี่ยวข้องกับภาคการทำงาน

ต้องมีระบบในการทบทวนหลักสูตร และระบุให้ชัดเจน โดยวิเคราะห์อย่างเป็นทางการ (Formal analysis) หลักสูตรสามารถดำเนินการได้ทั้งปรับปรุงย่อยและปรับปรุงใหญ่ เช่น การทบทวนรายปี หรือ ปรับปรุงตามวงรอบ 5 ปี

ยกตัวอย่าง คณะเภสัชศาสตร์หลักสูตรที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีการใช้การคิดเชิงออกแบบ (Design thinking) ในการสร้างนวัตกรรมและการเข้าถึงผู้ป่วยและประชาชน

2.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)

1) ปรัชญาการศึกษามีความชัดเจนและมีการสื่อสารถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน

ปรัชญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ “การจัดการศึกษาแบบบูรณาการศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล” ซึ่งผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในคราวประชุมครั้งที่ 11/2566 วันที่ 27 มิถุนายน 2566

คณะกรรมนโยบายส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งก่อให้เกิดโอกาสในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ตามปรัชญาการศึกษาและส่งเสริมให้นิสิตมีอัตลักษณ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้

การเรียนการสอนและกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องเปิดโอกาสให้นิสิตเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติมากขึ้นเพื่อให้นิสิตสามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพในอนาคต มุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล มีทักษะทั้งทางด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และสถานการณ์จากกรณีศึกษาจริง ตามสถานการณ์ปัจจุบัน การศึกษานอกสถานที่เพื่อเปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลมากขึ้น ทั้งทางด้านรายวิชาและสังคมด้านอื่น ๆ

คณะพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ Digital Living Learning และ Transformative Learning และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มีการนำแนวคิดการใช้จ่ายแบบสมเหตุสมผล (RDU) สู่รายวิชา มีการจัดการเรียนการสอนร่วมระหว่างวิชาชีพ ออกแบบการวัดและประเมินความคิดรวบยอด (OSCE) การใช้ห้องปฏิบัติการพยาบาลทุกสาขาวิชา และการใช้สถานการณ์จำลองในการประเมินการเรียนออนไลน์

3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ยึดหยุ่นสอดคล้องกับผู้เรียน

ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ตามที่ระบุในผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course-level Learning Outcomes: CLOS) ซึ่ง Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมบทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

4) มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้วิธีแสวงหาความรู้และปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลักสูตรกำหนดการเรียนรู้อุตลอดชีวิต (Life-Long Learning) โดยหลักสูตรออกแบบการจัดการเรียนการสอน และ/หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร และต้องเป็นทักษะเฉพาะ มีวิธีการวัดและประเมินผล ตามระยะเวลาของหลักสูตร ถ้านิสิตผ่านตัวชี้วัดนั้นนิสิตจะมีทักษะต่อไปในอนาคต

5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังผู้เรียน มีความคิดใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ การคิดค้นนวัตกรรมและความคิดของการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้สอนต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีกระบวนการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และมีรูปแบบการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาทั้งแบบเจาะจงและแบบทั่วไป เช่น ปลูกฝังให้นิสิตมีความคิดใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ การคิดค้นนวัตกรรมและความคิดของการเป็นผู้ประกอบการให้ครบทุกด้าน การตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณญาณ ทักษะในการรับและประมวลผลข้อมูล การนำเสนอแนวความคิดใหม่ๆ และแนวทางปฏิบัติใหม่ๆ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นวิชาเดียวกัน หรือไม่จำเป็นต้องในทุกรายวิชาในหลักสูตร

6) กระบวนการและกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงานและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

หลักสูตรมีการบูรณาการการเรียนการสอนของรายวิชาในชั้นปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตในทุกชั้นปี การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course-level Learning Outcomes: CLOS) ของรายวิชาที่กำหนด และการเรียนการสอนที่เน้นการเชื่อมโยงกันได้จริงในการทำงาน ตอบโจทย์ภาคการทำงานของหลักสูตร (อุตสาหกรรม บริษัท รัฐ ฯลฯ) หรือสังคม หรือกิจการของตนเอง รวมทั้ง มีระบบที่ชัดเจนในการทบทวนและปรับปรุงการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาเพื่อให้เกิดการสอดคล้องกับความเป็นไปในโลกปัจจุบันที่มีขนาดเล็กลง สามารถเชื่อมโยงกันทั้งโลกอย่างไร้พรมแดน และคนทำงานได้หลากหลายมากขึ้น ดังนั้น หลักสูตรจึงมีการปรับปรุงให้เกิดรายวิชาใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและความเป็นผู้ประกอบการมาใช้ในการทำงาน การเรียน การสอน การวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้ในการลงรายละเอียดของข้อมูลจากอดีตและปัจจุบัน ศึกษาความผันผวนที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดการณ์ได้หรือคาดการณ์ไม่ได้ ดังนั้น รายวิชาต่าง ๆ จึงมีความชัดเจนในเนื้อหาที่สัมพันธ์กับชีวิตในปัจจุบันมากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาแนวคิดและสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ อย่างทันสมัยได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

2.4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)

การประเมินผู้เรียนควรสะท้อนถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ วิธีการประเมินและกำหนดระยะเวลาการประเมินที่ชัดเจน และครอบคลุมตลอดหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและช่วยพัฒนาการเรียนรู้ และหลักสูตรพึงมีนโยบายการประเมินผลและการอุทธรณ์ผลการประเมินที่ชัดเจน มีการสื่อสารไปยังผู้เรียนและนำไปใช้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีช่องทางการร้องเรียนของผู้เรียน มาตรฐานและขั้นตอนการประเมินผู้เรียนชัดเจน ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนและการสำเร็จการศึกษา มีการสื่อสารไปยังผู้เรียนและนำไปใช้อย่างเหมาะสม การประเมินผู้เรียนและกระบวนการต่าง ๆ มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงานและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตลอดจนมีความชัดเจน โปร่งใส ยุติธรรม

1) มีวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

หลักสูตรได้กำหนดให้มีระบบและกระบวนการ (process) การประเมินผู้เรียนด้วยการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLOs) และแนวทางการประเมิน (approach) ทั้งในระดับหลักสูตรและระดับรายวิชา (Course Learning Outcome: CLOs) โดยมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละวิชาเป็นผู้ออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ (deployment) โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในเอกสาร มคอ.3 ตั้งแต่

ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยประธานหลักสูตรและประธานสายวิชา (ถ้ามี) เป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ (learning) อีกทั้งกำหนดให้มีการรายงานการดำเนินการ รวมถึงข้ออุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนไว้ในเอกสาร มคอ. 5 เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และการประเมินต่อไป

การประเมินผู้เรียนจะมีการประเมินตามสภาพจริง โดยการประเมินนั้นคำนึงถึงระดับการวัด ความหลากหลาย อาทิ การประเมิน ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การสร้างสรรค์ การนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ การฝึกปฏิบัติ โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ร่วมกับคณาจารย์ในสาขาวิชา ประชุมหารือ วางแผน ทำความเข้าใจ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี (Year Learning Outcomes: YLOs) และรูปแบบการสอนและกิจกรรมในแต่ละรายวิชา (Course Learning Outcome: CLOs) กำหนดกรอบเนื้อหาวิชา และ/หรือเสนอเอกสารประกอบรายวิชาก่อนเขียน มคอ. 3 การประเมินผู้เรียน และแนวทางการกำกับให้มีการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง

2) หลักสูตรประชุมอาจารย์ผู้สอนเพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินผู้เรียน โดยประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) เช่น

2.1) นิสิตมีคุณลักษณะ ทางวิชาชีพ มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณ ในการปฏิบัติงาน โดยวัดจากการทดสอบด้วยข้อสอบทฤษฎีและปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ภาระงานรายบุคคล และงานกลุ่ม การบริหารงานโครงการกิจกรรมพัฒนานิสิต และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ เช่น หลักสูตร วท.บ. จิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์

2.2) นิสิตมีคุณลักษณะตามกรอบ TQF ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประเมินจากการตรงเวลา การมีวินัย ฯลฯ ด้านความรู้ ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิต ด้านทักษะทางปัญญา ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนิสิต ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออก ในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้ทฤษฎี การเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือคณิตศาสตร์และสถิติที่เกี่ยวข้อง ประเมินจากความสามารถในการอธิบาย ถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ การอภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ ที่มีการนำเสนอต่อชั้นเรียน เช่น หลักสูตร สด.บ. สถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์

2.3) นิสิตมีคุณลักษณะตาม Bloom taxonomy โดยการประเมินภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอบชนิดต่าง ๆ ได้แก่ การสอบ multiple choice question (MCQ), modified essay question (MEQ), constructed response question (CRQ) และ short answer question (SAQ) การประเมินภาคปฏิบัติ ได้แก่ การสอบ objective structured clinical examination (OSCE) การประเมินการปฏิบัติงานโดยการสังเกตพฤติกรรม (direct observation) และการสอบ long case โดยมีการประเมินตาม rubrics ที่มีความชัดเจน การประเมินด้านเจตคติ ใช้แบบฟอร์มการประเมินผล โดยการสังเกตของอาจารย์หรือนักวิทยาศาสตร์ การประเมินตาม rubrics ที่มีความชัดเจน การตัดสินการประเมินด้านเจตคติ ทำด้วยสัญลักษณ์ซึ่งไม่มีแต้ม (ดีเด่น ดี น่าพอใจ ควรปรับปรุง ไม่น่าพอใจ) โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในเอกสาร มคอ. 3 ตั้งแต่ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยหลักสูตรจะเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ อีกทั้งกำหนดให้มีการรายงานการดำเนินการ รวมถึงข้ออุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนไว้ในเอกสาร มคอ. 5 เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และการประเมินต่อไป เช่น หลักสูตร วท.บ. อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์

2.4) การจัดโครงการผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิตในหลักสูตร ในทุกภาคการศึกษา เพื่อชี้แจงรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาของหลักสูตร ซึ่งเน้นการเรียนการสอนแบบปฏิบัติการ และแนะนำความเชี่ยวชาญของอาจารย์ในหลักสูตรและรูปแบบการเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมถึงการเรียนในโปรแกรมสหกิจศึกษา เพื่อให้

นิสิตเตรียมพร้อมวางแผนการศึกษา นอกจากนี้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนิสิตของหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน เช่น หลักสูตร วท.บ.จุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

3) อาจารย์ผู้สอนดำเนินการประเมินผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น

3.1) ผู้สอนรายวิชากลุ่มทักษะทางภาษาใช้เกณฑ์ CEFR เป็นกรอบการประเมินเบื้องต้น

3.2) ผู้สอนรายวิชากลุ่มวรรณกรรม หรือรายวิชาที่เน้นเนื้อหาสาระ สามารถเสนอเอกสารประกอบรายวิชาหลัก และเอกสารรอง หรือเอกสารอ่านนอกเวลา เพื่อให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสนับสนุนในการจัดหา สั่งซื้อเอกสารตำราต่าง ๆ เตรียมพร้อมให้เหมาะสมกับการเปิดเรียน

4) กำหนดให้มีช่องทางสื่อสารทั้งการประชุม และการหารืออย่างไม่เป็นทางการ ระหว่างผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี และผู้รับผิดชอบหลักสูตร ติดตามโดยการประชุมชี้แจงก่อนและหลังการทวนสอบ เพื่อกระตุ้นให้คณาจารย์ผู้สอนได้ปรับปรุงการวัดการประเมินให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ปรากฏในหลักสูตร แต่อย่างไรก็ตาม กระบวนการดังกล่าวควรพิจารณาถึงความซับซ้อนการวัดและประเมิน ที่จะทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายและเครียด เนื่องจากมีการประเมินมากเกินไป จึงควรนำวิธีการบูรณาการการเรียนการสอน หรือใช้การประเมินสภาพจริงและหลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วม และรับรู้ผลการประเมินตนเอง จะช่วยลดความเครียดและภาระงานลงได้

2) มีนโยบายการประเมินผลและการอุทิศทรัพยากรประเมินที่ชัดเจน มีการสื่อสารไปยังผู้เรียนและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

หลักสูตรได้กำหนดให้มีระบบและกระบวนการ การแจ้งเกณฑ์การประเมิน (process) โดยให้อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรทุกรายวิชา แจกเอกสาร (approach) คำอธิบายรายวิชา (Course Outline) ของรายวิชาตั้งแต่เริ่มต้นภาคการศึกษา ทั้งในรูปแบบฉบับกระดาษ (paper) และรูปแบบออนไลน์ เช่น ไลน์ google classroom โดยจะมีเนื้อหาประกอบด้วยวัตถุประสงค์รายวิชา หัวข้อการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ลักษณะชิ้นงาน (ถ้ามี) โดยละเอียด และวิธีการและเกณฑ์การวัดประเมินผลของรายวิชาโดยละเอียด (deployment) ซึ่งจะทำให้ นิสิตได้รู้วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน รวมถึงเกณฑ์การวัดประเมินที่สะท้อน (learning) ไปยังผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLO) ที่กำหนดไว้ในทุกรายวิชาอย่างชัดเจน (integration)

นอกจากนี้ หลักสูตรได้กำหนดและชี้แจงการประเมินความคืบหน้าของผู้เรียนและการสำเร็จการศึกษา ได้แก่ เงื่อนไขของการเป็นผู้เรียนในหลักสูตร การพ้นสภาพ เงื่อนไขของการขึ้นชั้นปีถัดไป เงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา ข้อกำหนดเกณฑ์การประเมินที่นิสิตต้องผ่านก่อนออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และข้อกำหนดของการผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ยกตัวอย่าง ทุกหลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรทุกรายวิชา แจกเอกสาร Course Outline หรือ มคอ. 3 ของรายวิชาตั้งแต่เริ่มต้นภาคการศึกษา โดยจะมีเนื้อหาประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา หัวข้อการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ในแต่ละสัปดาห์ และวิธีการและเกณฑ์การวัดประเมินผลของรายวิชา โดยละเอียด ซึ่งจะทำให้ นิสิตได้รู้วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน รวมถึงเกณฑ์การวัดประเมินที่สะท้อนไปยังผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLO) ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

3) มีวิธีการประเมิน ระยะเวลาการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกระจายค่าน้ำหนักการประเมิน ไปจนถึงเกณฑ์การให้คะแนนและการตัดเกรดที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้และเป็นธรรมในการประเมิน

หลักสูตรได้กำหนดให้มีระบบและกระบวนการ การประเมินฯ (process) ทุกรายวิชา มีแนวทาง (approach) การประเมินการเรียนรู้ของนิสิตตามที่ได้กำหนดและแจ้งนิสิตไว้ โดยการประเมินการเรียนรู้เป็นการตกลงและยอมรับร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิต เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อนิสิต โดยจะต้องมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้ (การตัดเกรด) เข้าสู่ที่ประชุมสาขาวิชา และที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ โดยอาจารย์ผู้สอนต้องสามารถชี้แจงการวัดประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม (deployment) เพื่อให้คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในระดับสาขาวิชา และคณะ ได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมตามหลักวิชาการได้ เพื่อนำความเห็นมาปรับปรุงวิธีการให้ดีขึ้น (integration) นอกจากนี้ หลักสูตรมีการสุ่มรายวิชาเพื่อรับการพิจารณาโดยคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหลักสูตร ประธานหลักสูตรและกรรมการบริหารหลักสูตร มีการพิจารณาวิธีการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกระจายค่าน้ำหนักการประเมิน ไปจนถึงเกณฑ์การให้คะแนนและการตัดเกรด ยกตัวอย่าง เช่น

1) คณะกรรมาธิการและผู้จัดการ อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชาจะส่งข้อมูลคะแนนผ่านระบบของคณะ ที่เว็บไซต์ http://mbs.msu.ac.th/teaching/send_grade_kc/index.php เพื่อให้งานบริหารหลักสูตรและ

การจัดการเรียนการสอนรวบรวมข้อมูลสรุปรายงานผลการเรียนเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการคณะฯ ได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมตามหลักวิชาการได้ หากพบว่า ผลการตัดเกรดไม่เป็นไปตามเกณฑ์ทางคณะกรรมการจะสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนจะต้องสามารถชี้แจงการวัดประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผลการตัดเกรดความถูกต้องเชื่อถือได้และเป็นธรรมในการประเมิน

2) คณะแพทยศาสตร์ มีการประเมินผลโดยใช้ rubrics หรือ marking schemes มีการกำหนดเวลาการประเมิน (timelines) ข้อกำหนด (regulations) ที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น ในการเข้าห้องสอบสามารถใช้เครื่องคิดเลขได้และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่นิสิตต้องปฏิบัติตาม ตลอดจนมีการวิเคราะห์การวัดผล ถูกต้อง (validity), คงเส้นคงวา (reliability), และเป็นธรรม (fairness) กับทุกคน/ทุกกลุ่ม โดยมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้เข้าสู่ที่ประชุมสาขาวิชา และที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องสามารถชี้แจงการวัดประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในระดับสาขาวิชา และคณะ ได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมตามหลักวิชาการได้

3) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มีการทบทวนการประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาด้วยระบบการวิพากษ์รายละเอียดรายวิชาในหลักสูตรทุกภาคการศึกษา ก่อนการเปิดภาคเรียน เพื่อผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้สอนในรายวิชาในหลักสูตรและหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องรับทราบรายละเอียดรายวิชา และการประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบการนำเสนอในที่ประชุมคณาจารย์สำนักวิชา และระดับหลักสูตร โดยที่ประชุมร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะโดยพิจารณาตามเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตร การเรียนรู้ของนิสิตที่ผ่านมา สถานการณ์ปัจจุบัน เสียงสะท้อนจากผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตและนิสิตปัจจุบัน ตลอดจนนโยบายของมหาวิทยาลัยและคณะฯ ภายหลังจากการวิพากษ์รายละเอียดรายวิชา ก่อนเปิดภาคเรียน และสิ้นสุดการเรียน การวัดผลการเรียนแล้ว ผู้รับผิดชอบในรายวิชาทุกรายวิชาต้องนำเสนอผลการเรียนรู้ของนิสิตในระหว่างการเรียนการสอนในการประชุมประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาทุกรายวิชา การนำเสนอถึงคุณภาพการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ การทบทวนผลการดำเนินการตามรายละเอียดรายวิชา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงจากเดิม สาเหตุที่เกิดการเปลี่ยนแปลง วิธีการดำเนินการ ผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้สอนในรายวิชาในหลักสูตรและหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องรับทราบรายละเอียดรายวิชา และการประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบการนำเสนอในที่ประชุมคณาจารย์สำนักวิชา และระดับหลักสูตร ได้ประเมินการเรียนรู้ในภาพรวมของปีการศึกษา และเป้าหมายของหลักสูตร

กรณีที่มีความผิดปกติระหว่างการเรียนการสอน เช่น โรคระบาด อุทกภัย การร้องเรียนจากนิสิต หลักสูตรจะพิจารณาให้ปรับเปลี่ยนระยะเวลาการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกระจายค่าน้ำหนักการประเมินตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งภายหลังจากอาจารย์ผู้สอนส่งผลการเรียน (เกรด) ประจำรายวิชา หลักสูตรได้กำหนดให้มีการประชุมร่วมกันกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนได้อธิบายถึงเกณฑ์การประเมิน และอาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมตรวจสอบความถูกต้องของผลการเรียนและเป็นธรรมต่อนิสิต

4) การประเมินผู้เรียนและกระบวนการต่าง ๆ มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

หลักสูตรได้กำหนดให้มีระบบและกระบวนการ (process) โดยมีความสอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงานของหลักสูตร ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก เช่น อุตสาหกรรม บริษัท รัฐ โรงเรียน หรือสถานศึกษา ฯลฯ โดยมีแนวทาง (approach) และมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นวิธีการ ในการติดตามการวัดผลเป็นไปตาม CLOs และวัตถุประสงค์ของรายวิชา และเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด ภายหลังจากการทวนสอบ อาจารย์ผู้สอนได้มีการนำคำแนะนำของคณะกรรมการไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงรายวิชาในส่วนของเนื้อหา วิธีการสอน เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล เอกสารประกอบการเรียนการสอน หรือวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป การติดตามการวัดผลการประเมินผู้เรียน พบว่า

1) หลักสูตรมีการปรับกระบวนการประเมินผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ของโรคระบาดโควิด-19 ทั้งในแบบออนไลน์และออนไลน์

2) จากผลการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหลักสูตรได้นำมาปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

2.1) หลักสูตรมีการปรับปรุงเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแจ้งให้นิสิตทราบก่อนการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร กศ.บ.เทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

2.2) นิสิตต้องมีการพัฒนาภาษาอังกฤษ โดยเน้นให้นิสิตได้ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และการมีจิตอาสา ผ่านการบริการวิชาการโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น หลักสูตร กศ.บ. สังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

2.3) นิสิตไม่ได้รายงานตนเองในด้านการมีจิตวิญญาณความเป็นครู เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน มีจิตใฝ่รู้และพัฒนาตนให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างของครูที่ดีและมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์และมีมนุษยสัมพันธ์ จากผลดังกล่าว อาจารย์ผู้สอนได้นำมาพัฒนาปรับปรุงวิชา เช่น หลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

3) หลักสูตรมีการทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ที่ใช้เพื่อวัดผลประเมินผล โดยให้มีความสอดคล้องตามความต้องการ ความคาดหวังและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ทั้งศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน นิสิต และภาคการทำงานของหลักสูตรกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่หลักสูตรมีความร่วมมือในทุกปีการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิตบนพื้นฐานของจุดมุ่งหมายของรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs) และผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

4) การออกนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือ สหกิจศึกษา เช่น

4.1) อาจารย์ผู้สอนออกนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละภาคเรียนได้สอบถาม พูดคุย และประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพร้อมกับพี่เลี้ยงในสถานประกอบการ เพื่อประเมินว่านิสิตมีความรู้ความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการทำงานในยุคปัจจุบันหรือไม่ เช่น หลักสูตร ศศ.บ. ประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4.2) หลักสูตรออกนิเทศนิสิตในสถานประกอบการโรงแรม บริษัททัวร์ สนามบิน อุทยานแห่งชาติ ตำรวจท่องเที่ยว และอื่น ๆ พร้อมทั้งมีการทวนสอบรายวิชา ซึ่งเป็นวิธีการ ในการติดตามการวัดผลเป็นไปตาม CLOs และวัตถุประสงค์ของรายวิชา พบว่า รายวิชาส่วนใหญ่แล้วได้ดำเนินการไปตามแผนการเรียนและ มคอ. 3 ที่จัดทำขึ้น แต่หลังจากการสอบและประเมินผลของนิสิต ผลการเรียนรู้และการเกิดทักษะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และยังมีนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งภายหลังจากการทวนสอบ อาจารย์ผู้สอนได้นำคำแนะนำและข้อเสนอจากการทวนสอบมาพัฒนาปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนและประสิทธิผลในการเรียนของนิสิตมากยิ่งขึ้น เช่น หลักสูตร ศศ.บ. การจัดการการท่องเที่ยวและบริการนานาชาติ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

4.3) การนิเทศนิสิตสหกิจศึกษาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอาจารย์ของหลักสูตร มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง ทำให้ทราบทิศทางความต้องการบัณฑิต ซึ่งอาจารย์ประจำหลักสูตรจะได้นำมาพัฒนาปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาดงาน เช่น หลักสูตร วท.บ. จุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

5) การจัดโครงการสอบประมวลความรู้ระดับหลักสูตร และการพัฒนาส่งเสริมนิสิต เช่น

5.1) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination: Q.E.) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 ก่อนสำเร็จการศึกษา ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติการ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในอนาคต เพื่อให้นิสิตสามารถประเมินตนเอง ทราบข้อควรปรับปรุงของตนและแก้ไข ก่อนการสำเร็จการศึกษา และมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน การเรียนศึกษาต่อ หรือการประกอบธุรกิจส่วนตัว เช่น หลักสูตร วท.บ. จุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

5.2) การบูรณาการการเรียนการสอนและส่งเสริมนิสิตในการทำกิจกรรมและเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางด้านวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันในด้านการสร้างรายได้จากการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร บธ.บ. การตลาด คณะการบัญชีและการจัดการ

5.3) มีการประยุกต์ใช้โปรแกรม Excel ในการเรียนการสอนซึ่งภายหลังจากการทวนสอบ ได้มีการแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนรับทราบโดยจะมีการติดตามผลการปรับปรุงรายวิชาดังกล่าวในระหว่างการดำเนินโครงการ Positioning ของสาขา เช่น หลักสูตร บัญชีบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ

5.4) หลักสูตรมีการเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อมาบรรยายให้ความรู้ที่ทันสมัยแก่นิสิต และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทีมวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อติดตามสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ

6) รายวิชาที่ได้รับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับปีการศึกษา 2565 มีการกำหนดกระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมิน ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งภายหลังการทวนสอบ อาจารย์ผู้สอนได้นำมาพัฒนาปรับปรุงวิชา (deployment) และนำมาพิจารณาปรับปรุง CLOs ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (integration) เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งภายหลังการทวนสอบ อาจารย์ผู้สอนได้นำมาพัฒนาปรับปรุงวิชาในปีการศึกษาต่อไป

5) นโยบายการอุทธรณ์และการร้องเรียน

หลักสูตรได้กำหนดให้มีระบบและกระบวนการ (process) อุทธรณ์และการร้องเรียนของนิสิตในหลักสูตรสามารถใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะ กำหนดไว้ (approach) เช่น บันทึกร้องเรียน แบบฟอร์มคำร้องเรียน หรือ การส่งข้อความอิเล็กทรอนิกส์ การโทรศัพท์ โฮมรูม การนัดหมายเพื่อขอเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี อาจารย์ผู้สอน ประธานหลักสูตร ประธานสาขาวิชา (deployment) และคณบดีหรือรองคณบดีที่เกี่ยวข้อง ในการร้องเรียน เรื่องการวัดประเมินผลในระหว่างภาคเรียน หรือภายหลังที่มีการให้เกรดแล้วได้โดยตรง คณะกรรมการนำข้ออุทธรณ์และการร้องเรียนนั้น นำเสนอคณบดีหรือรองคณบดีที่เกี่ยวข้องให้ทราบและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งให้นิสิตทราบให้เร็วที่สุด (integration)

ตัวอย่าง นโยบายการอุทธรณ์และการร้องเรียนของคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ ดังนี้

1. ช่องทางการสื่อสารระดับหลักสูตร นิสิตสามารถติดต่ออุทธรณ์และการร้องเรียนต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1.1) กรณีทั่วไป นิสิตเสนอข้อมูลผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา ทางโทรศัพท์ ผ่านทางอีเมล หรือระบบ reg ของมหาวิทยาลัย หรือนัดหมายขอพบโดยตรงในช่วงที่อาจารย์ที่ปรึกษาแจ้งไว้ล่วงหน้า เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้รวบรวมประเด็นสำคัญต่าง ๆ เข้าที่ประชุมคณาจารย์ในสาขาเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาและป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำ

1.2) กรณีพิเศษ นิสิตสามารถเขียนบันทึกร้องเรียนให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอประธานหลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการและพัฒนานิสิต และคณบดี พิจารณาลำดับ

2. ช่องทางการสื่อสารระดับคณะ

2.1) นิสิตสามารถติดต่ออุทธรณ์และการร้องเรียนต่าง ๆ ได้โดยตรงที่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานบริหารหลักสูตร ระดับปริญญาตรี โดยเขียนบันทึกร้องเรียนเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอประธานหลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการและพัฒนานิสิต และคณบดี พิจารณาลำดับ

2.2) นิสิตสามารถให้ข้อมูลการอุทธรณ์และการร้องเรียนได้ที่เว็บไซต์คณะ <http://mbs.msu.ac.th/2022/student.php> ผ่านระบบบริหารกิจการนิสิตออนไลน์ ในหัวข้อระบบ ระบบรับข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ระดับปริญญาตรี <http://mbs.msu.ac.th/advice/index.php> ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะเข้าไปตรวจสอบ และมีกลไกในการพิจารณาแก้ไขปัญหาให้ภายใน 3 - 7 วันทำการ

สำหรับการร้องเรียนเรื่องการวัดประเมินผลในระหว่างภาคเรียน หรือภายหลังที่มีการให้เกรดแล้ว นิสิตสามารถเสนอข้อมูลด้วยการเขียนบันทึกร้องเรียน ที่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยแนบเอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เสนอผ่านงานบริหารหลักสูตร ระดับปริญญาตรี เสนอข้อมูลผ่านรองคณบดีฝ่ายวิชาการและพัฒนานิสิต คณบดี และนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง และสรุปผลให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบตามลำดับ

2.5 คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)

1) มีการวางแผนบุคลากรสายวิชาการ

หลักสูตรมีการวางแผนบุคลากรสายวิชาการ การรับและแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร การสื่อสารให้คณาจารย์ทราบด้านคุณสมบัติผู้สอน เป็นข้อมูลย้อนกลับ และประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยัง ผู้ใช้บัณฑิต

หลักสูตรมีการบริหารอาจารย์ ดังนี้

(1) ด้านการเรียนการสอน โดยพิจารณาตามแผนการจัดการเรียนในหลักสูตร ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญพิเศษ ประสบการณ์การสอนที่ผ่านมาของคณาจารย์ เช่น อาจารย์ประจำหลักสูตร เลือกรายวิชาที่จะทำการเปิดสอนในหลักสูตรโดยพิจารณาจากความเชี่ยวชาญ โดยมีระบบการจัดทำเอกสารประกอบคำสอน / หนังสือตำรา อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัยและประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ

(2) ด้านการวิจัย โดยคณาจารย์ต้องมีวิจัยหรือบทความวิชาการตามที่กำหนด ซึ่งหลักสูตรได้ประชาสัมพันธ์แหล่งทุนให้คณาจารย์ทราบ และช่องทางแลกเปลี่ยนแหล่งตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ เพื่อให้มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมากยิ่งขึ้น มีการผลิตตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับวิชาที่รับผิดชอบ อีกทั้งผลิตสื่อนวัตกรรมในชั้นเรียนให้ตอบสนองต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

(3) ด้านการบริการวิชาการ เป็นหนึ่งในภารกิจของหลักสูตรที่มุ่งสนับสนุนให้อาจารย์ประจำหลักสูตรให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ

(4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หลักสูตรมีการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมขององค์กรทั้งในคณะและมหาวิทยาลัย

(5) ด้านการฝึกอบรมและพัฒนา

หลักสูตรมีการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมพัฒนาคณาจารย์ และได้รับการบริหารด้านการอบรมจากคณะอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้คณาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น โดยผ่านกระบวนการอบรมและมีระบบพี่เลี้ยง อีกทั้ง

(6) ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษานิสิต หลักสูตรประชุมร่วมกันเกี่ยวกับภาระหน้าที่การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา มีคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนต้องผ่านการอบรมการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา มีการจัดระบบการดูแลนิสิตของอาจารย์ที่ปรึกษาและมีการควบคุมกำกับให้จำนวนนิสิตต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดูแลให้คำปรึกษาหลักสูตรได้กำหนดแนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้การควบคุมดูแลและการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นิสิตเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษานิสิตชั้นปีต้องมีหน้าที่ดูแลนิสิตชั้นปีนั้น ๆ โดยอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาท ดังนี้

- การวางแผนการเรียนให้จบการศึกษาในเวลาที่กำหนดตามหลักสูตร
- ติดตามผลการเรียนของนิสิต ให้คำแนะนำในกรณีมีปัญหาการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง
- สนับสนุนการเรียนของนิสิตที่มีความสามารถพิเศษให้ประสบความสำเร็จสูงสุด
- ทำงานร่วมกับนิสิตในการวางแผนการประชุมและกิจกรรมสัมพันธ์ การสร้างความคุ้นเคย

ให้มีความสัมพันธ์ที่ระหว่างนิสิต และระหว่างครูกับศิษย์ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนของนิสิต

- ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนิสิตเกี่ยวกับวิธีการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา เช่น การจดบันทึกคำบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การอ่านตำรา การเขียนรายงาน การนำเสนอรายงาน แก้ไขปัญหาผลการเรียนต่ำ เป็นต้น

- นิสิตเมื่อมีปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถตัดสินใจได้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาหารือในที่ประชุมกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรประชุมเพื่อได้มติในการจัดการปัญหา และใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรต่อไป

(7) ภาระงานด้านการเป็นอาจารย์นิเทศ หลักสูตรแบ่งภาระหน้าที่อาจารย์นิเทศตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพ

2) มีการวัดและติดตามปริมาณงานของบุคลากรสายวิชาการ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของงานด้านการศึกษา การวิจัยและการบริการทางวิชาการ

วิธีการวัด : วัดภาระงาน (workload) อย่างน้อย 5 ปีย้อนหลัง และนำข้อมูลการวิเคราะห์ภาระงานมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง/พัฒนา/ต่อยอด เพื่อคุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ

อัตราการคงอยู่ของผู้รับผิดชอบหลักสูตรตลอดหลักสูตรไม่ถึงร้อยละ 100 ดังนั้น แนวทางแก้ไขปัญหาโดยการวางแผนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความเสี่ยง ยกตัวอย่างขั้นตอน

1. เตรียมอาจารย์ประจำเพื่อให้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยตรวจสอบคุณสมบัติจากข้อมูลอาจารย์ในแต่ละกลุ่มวิชา

2. วิเคราะห์อัตรากำลังของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 5 ปี (ปีการศึกษา 2567 – 2572) ร่วมกับแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อจัดทำแผนการทดแทนอัตรากำลังของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบ 5 ปี หากมีการลาออกหรือมีการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3. การดำรงรักษาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจัดทำแผนการดำรงรักษาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สร้างแรงจูงใจ จัดทำระบบที่เลี้ยงการวิจัย การขอตำแหน่งทางวิชาการ การพัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น รวมถึง การกำหนดภาระงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้เหมาะสม เพื่อให้เหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์

3) มีการกำหนดสมรรถนะความสามารถของบุคลากรสายวิชาการ การประเมินผล และมีการสื่อสารให้ทราบ คณะควรจัดทำคู่มือสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ

4) มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่และจัดสรรบุคลากรสายวิชาการที่มีความเหมาะสมกับคุณสมบัติ (คุณวุฒิ) ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความถนัด

การจัดสรรภาระงาน พิจารณาความเหมาะสมจากคุณสมบัติ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความถนัด

5) มีการวัดประเมินผล และการเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรสายวิชาการ ที่มีความเหมาะสมตามหลักธรรมาภิบาล ที่สอดคล้องกับงานด้านการศึกษา การวิจัยและการบริการทางวิชาการ

การวัดประเมินผล และการเลื่อนตำแหน่งการพิจารณาต้องมีคุณธรรม อ้างอิงความรู้ความสามารถ ครอบคลุมการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการ ฯลฯ

6) มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรสายวิชาการที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และเสรีภาพทางวิชาการ และมีการสื่อสารให้ทราบโดยทั่วกัน

มหาวิทยาลัยควรจัดทำคู่มือสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ

7) มีการกำหนดและวางแผนความต้องการด้านการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินกิจกรรมด้านการฝึกอบรมและพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการที่ได้กำหนด

ระบบในการพัฒนาอาจารย์ คณะควรวิเคราะห์ความต้องการ (need) ของบุคลากรสายวิชาการ ซึ่งเป็นความต้องการจริง ๆ ที่ต้องการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ด้านไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร

8) มีการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการให้รางวัลและการยอมรับ เพื่อประเมินคุณภาพ ที่สอดคล้องกับงานด้านการศึกษา การวิจัยและการบริการทางวิชาการ

คณะบริหารจัดการให้อาจารย์สามารถทำได้ตามที่ตกลงไว้ (ป.01) (performance management) รวมถึงการยกย่องให้กำลังใจ ที่ต้องมาจากทั้งการประเมินคุณภาพ การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ

2.6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)

1) มีการกำหนดและประกาศนโยบายการรับผู้เรียน เกณฑ์การรับเข้าและขั้นตอนการรับอย่างชัดเจน มีการสื่อสารและเผยแพร่เป็นปัจจุบัน

นโยบายการรับนิสิตต้องกำหนดคุณสมบัติผู้เรียนชัดเจนทุกรอบ ควรมีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การรับนิสิตเป็นไปตามแผนการรับนิสิตในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่หลักสูตรกำหนด และมีการเผยแพร่ และสื่อสาร ข้อมูลการรับเข้า ไปยัง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและขยายกลุ่มเป้าหมายที่เข้าศึกษาต่อไปยังบุคคลภายนอกให้มากขึ้น สร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ยกตัวอย่างการรับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ดังนี้

(1) การกำหนดคุณสมบัติ เกณฑ์และจำนวนรับโดยกรรมการบริหารหลักสูตร กำหนดสัดส่วนคะแนนความถนัดทั่วไป ความถนัดเฉพาะทาง โดยเกณฑ์และการคัดเลือกมีความโปร่งใส ชัดเจน มีเครื่องมือคัดออก และมีการเตรียมพร้อมก่อนการศึกษาตามความต้องการจำเป็น

(2) การกำหนดคุณสมบัติ เกณฑ์และจำนวนรับ โดยคณะกรรมการระดับมหาวิทยาลัย

(3) การดำเนินการรับสมัครและคัดเลือกโดยคณะกรรมการระดับมหาวิทยาลัย

(4) ดำเนินการสอบสัมภาษณ์โดยกรรมการบริหารหลักสูตร

(5) การประกาศผลการคัดเลือก โดยคณะกรรมการระดับมหาวิทยาลัย

หลักสูตรควรมีการสื่อสารและเผยแพร่การรับนิสิตเป็นปัจจุบัน ผ่านการสร้างหน้าเว็บของคณะหรือของหลักสูตร (webpage) แผ่นพับโฆษณา (Brochure) เพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ

ควรมีการวิเคราะห์ปัญหาที่ติดขัดแรกเขา และการออกแบบกิจกรรมเตรียมความพร้อม และพัฒนากระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาและการประเมินผลให้ชัดเจนในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2) มีการวางแผนการบริการด้านวิชาการและไม่ใช่วิชาการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสนับสนุนงานด้านการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการที่เพียงพอและมีคุณภาพ

มีระบบ/การบริการต่างๆ ที่สนับสนุนนิสิตทั้งทางวิชาการ และที่ไม่ใช่วิชาการ มีการวางแผนปรับปรุงการจัดโครงการ โดยยึดหลัก “หนึ่งโครงการต้องบูรณาการได้หลายรายวิชา” ซึ่งเป็นการบริหารจัดการในการดำเนินโครงการตามแผนการเงินของคณะฯ

3) มีระบบการติดตามความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ และการตรวจสอบสถานะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เพียงพอ โดยมีการบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ โดยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ และข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนและดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทั่วทั้งหากจำเป็น

ควรพัฒนาระบบการดูแลและช่วยเหลือนิสิต อย่างน้อย 3 เรื่อง คือ (1) รายงานความก้าวหน้า/คืบหน้า (Student progress) (2) รายงานผลการเรียน (Academic performance) และ (3) การตรวจสอบภาระงาน (Workload monitoring) โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าทำอะไร วัดผลอย่างไร ทำซ้ำได้ (repeatable) วัดผลได้ (measurable) และคาดการณ์ได้ (predictable)

4) มีการให้คำแนะนำทางวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การแข่งขันของผู้เรียนและการบริการสนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียน ด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงาน

5) มีการกำหนดสมรรถนะ ความสามารถของเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่ชัดเจน เกี่ยวข้องกับความสามารถในการให้บริการผู้เรียน มีการกำหนดวิธีการประเมินผลที่มีความชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่า สามารถให้บริการได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มารับบริการได้อย่างมีประจักษ์และมีประสิทธิภาพ

กำหนดสมรรถนะเพื่อใช้ในการรับสมัคร คัดเลือก แต่งตั้ง โยกย้าย และประเมินสมรรถนะของสายสนับสนุน ควรจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนา

6) มีการประเมินผลการให้บริการและช่วยเหลือผู้เรียนโดยมีการเทียบเคียงสมรรถนะ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ทุกภาคการศึกษามหาวิทยาลัยจะกำหนดให้นิสิตได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ผ่านระบบประเมินผู้สอน เพื่อทราบถึงความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอน และหลักสูตร ควรสร้างฐานข้อมูลศิษย์เก่าสาขาและกิจกรรมสานสัมพันธ์ มีการประเมิน (ย้อนหลัง 5 ปี) มีการปรับปรุง และควรมีคู่เทียบ

2.7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)

1) มีทรัพยากรทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตรรวมถึงเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพียงพอ

หลักสูตรพิจารณาจัดสรรในส่วนของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ สรรวจความต้องการสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของคณาจารย์และนิสิต พิจารณาความต้องการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ในกรณีที่มีความต้องการเกินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรร่วมกันพิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วน และดำเนินการจัดซื้อเพื่อให้ทันตามช่วงเวลาที่ต้องการใช้

2) มีห้องปฏิบัติการ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยพร้อมใช้งานและสามารถปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรับปรุงห้องปฏิบัติการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นิสิตมีเครื่องมือที่ทันสมัยส่งเสริมการเรียนการสอนเฉพาะทาง

ไม่มีเสียงสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม/ผู้ประกอบการ ได้โดยไม่ต้องเรียนรู้ใหม่

ยกตัวอย่าง คณะการบัญชีและการจัดการ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ในการปฏิบัติการ ภายใต้อุณหภูมิห้อง (Chill Break) ซึ่งเปรียบเสมือนห้องปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะ

ในการปฏิบัติทางการตลาด เพื่อให้บัณฑิตได้ปฏิบัติงานจริง จึงมีแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารการขายโดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น รวมไปถึงในอนาคตจะมีการพัฒนาแพลตฟอร์มการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของนิสิตเพื่อจับคู่ความต้องการของผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติการทางการตลาดให้กับนิสิตมากขึ้น

3) มีการจัดเตรียมห้องสมุดดิจิทัลเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ห้องสมุด เน้นห้องสมุดดิจิทัล (Digital) ต้องมีการเตรียมฐานข้อมูล E-book และ E-Journal เพื่อให้ผู้สอนและนิสิต สามารถเข้าถึงได้ มีความทันสมัย

ปรับปรุงห้องอ่านหนังสือ 24 ชั่วโมงให้นิสิตใช้บริการในช่วงการสอบ

4) มีการติดตั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากรและผู้เรียน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงาน ของ อาจารย์ สายสนับสนุน และนิสิต

5) มหาวิทยาลัยมีการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายที่สามารถเข้าถึงได้ในพื้นที่ในมหาวิทยาลัย โดยสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการเรียนการสอน การวิจัย การบริการและการบริหารงานได้อย่างเต็มที่

มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโครงสร้างเครือข่ายพื้นฐานที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการให้บริการต่าง ๆ

6) มีการกำหนดและดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงในการเข้าถึงผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เป็นมาตรฐานตามกฎหมาย การเข้าถึงของผู้ที่มีความต้องการพิเศษได้มาตรฐาน

7) มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคมและจิตใจที่เอื้อต่อการเรียน การวิจัย และคุณภาพชีวิตส่วนบุคคล

มีการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้เอื้อต่อจิตใจ เช่น พื้นที่สีเขียว ร้านกาแฟ ทางกายภาพ เช่น สถานที่ออกกำลังกาย และสังคม เช่น ที่จอดรถ รถฟรี รถจักรยานฟรี

8) มีการกำหนดสมรรถนะของเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่ทำหน้าที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนมีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กำหนดสมรรถนะและประเมินสมรรถนะของสายสนับสนุน

9) มีการประเมินและการปรับปรุงคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศและบริการผู้เรียน)

หลักสูตรมีส่วนร่วมในการกำหนดให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่พอเพียงและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนโดยคณะจัดทำแผนปรับปรุงห้องเรียนการจัดรูปแบบและเปลี่ยนครุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน โดยให้คณาจารย์ประเมินความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนเพื่อเป็นการสะท้อนถึงปัญหา

2.8 ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes)

บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สำเร็จการศึกษาในระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 – 30 มิถุนายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 8,814 คน แบ่งเป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี 8,298 คน บัณฑิตระดับปริญญาโท 354 คน และบัณฑิตระดับปริญญาเอก 162 คน ในจำนวนนี้คณะที่มีบัณฑิตมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ คณะการบัญชีและการจัดการ 2,083 คน รองลงมา คือ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง จำนวน 891 คน และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 829 คน ส่วนคณะที่มีบัณฑิตน้อยที่สุด คือ สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช จำนวน 4 คน

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 8,814 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามการได้งานทำ จำนวนทั้งสิ้น 8,108 คน (ร้อยละ 91.93) พบว่า บัณฑิตกำลังศึกษาต่อ จำนวน 204 คน มีงานทำมาก่อน จำนวน 1,466 คน มีงานทำและประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี จำนวน 3,405 คน เกณฑ์ทหาร จำนวน 51 คน บวช จำนวน 13 คน และผู้ไม่มีงานทำ จำนวน 2,969 คน รายละเอียด ดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ ระดับการศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้ตอบ แบบ สอบถาม	ร้อยละของ ผู้ตอบแบบ สำรวจ	ผู้ ศึกษา ต่อ	มี งานทำ มาก่อน	ผู้ได้งานทำ และอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี	เกณฑ์ ทหาร	บวช	ร้อยละกา ได้ งานทำ	ค่าคะแนน เฉลี่ยจาก สูตร	ผู้ ที่ ยังไม่มี งานทำ	ผู้ที่ไม่ ตอบแบบ สำรวจ
กลุ่มมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	5,819	5,361	92.13	113	937	2,069	25	9	48.38	2.42	2,208	458
1. คณะศึกษาศาสตร์	633	566	89.42	11	159	248	2	1	63.10	3.16	145	67
ปริญญาตรี	463	424	91.58	9	40	236	2	1	63.44	3.17	136	39
ปริญญาโท	128	105	82.03	2	84	10	0	0	52.63	2.63	9	23
ปริญญาเอก	42	37	88.10	0	35	2	0	0	100.00	5.00	0	5
2. คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	829	770	92.88	26	141	292	4	1	48.83	2.44	306	59
ปริญญาตรี	791	734	92.79	26	107	291	4	1	48.83	2.44	305	57
ปริญญาโท	32	30	93.75	0	29	1	0	0	100.00	5.00	0	2
ปริญญาเอก	6	6	100.00	0	5	0	0	0	0.00	0.00	1	0
3. คณะการบัญชีและ การจัดการ	2,083	1,863	89.44	17	262	907	5	0	57.44	2.87	672	220
ปริญญาตรี	2,048	1,828	89.26	16	233	903	5	0	57.37	2.87	671	220
ปริญญาโท	20	20	100.00	1	15	4	0	0	100.00	5.00	0	0
ปริญญาเอก	15	15	100.00	0	14	0	0	0	0.00	0.00	1	0
4. คณะศิลปกรรมศาสตร์ และวัฒนธรรมศาสตร์	269	239	88.85	7	64	119	1	0	71.26	3.56	48	30
ปริญญาตรี	230	211	91.74	7	41	117	1	0	72.22	3.61	45	19
ปริญญาโท	21	13	61.90	0	9	2	0	0	50.00	2.50	2	8
ปริญญาเอก	18	15	83.33	0	14	0	0	0	0.00	0.00	1	3
5. วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	891	869	97.53	14	115	202	4	5	27.63	1.38	529	22
ปริญญาตรี	870	849	97.59	13	103	201	4	1	27.61	1.38	527	21
ปริญญาโท	21	20	95.24	1	12	1	0	4	33.33	1.67	2	1
6. คณะการท่องเที่ยว และการโรงแรม	468	457	97.65	4	120	166	1	0	50.00	2.50	166	11
ปริญญาตรี	464	454	97.84	4	118	166	1	0	50.15	2.51	165	10
ปริญญาโท	3	3	100.00	0	2	0	0	0	0.00	0.00	1	0
ปริญญาเอก	1	0	0.00	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0	1
7. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	146	108	73.97	3	35	40	4	0	60.61	3.03	26	38
ปริญญาตรี	97	84	86.60	2	19	35	3	0	58.33	2.92	25	13
ปริญญาโท	17	7	41.18	1	2	3	1	0	100.00	5.00	0	10
ปริญญาเอก	32	17	53.13	0	14	2	0	0	66.67	3.33	1	15
8. คณะนิติศาสตร์	500	489	97.80	31	41	95	4	2	23.11	1.16	316	11
ปริญญาตรี	500	489	97.80	31	41	95	4	2	23.11	1.16	316	11
กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	2,170	1,957	90.18	83	267	938	25	3	59.40	2.97	646	213
9. คณะวิทยาศาสตร์	451	451	100.00	64	19	217	4	1	59.78	2.99	146	0
ปริญญาตรี	420	420	100.00	61	0	213	3	1	60.00	3.00	142	0
ปริญญาโท	27	27	100.00	3	18	3	1	0	60.00	3.00	2	0

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ ระดับการศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้ตอบ แบบ สอบถาม	ร้อยละของ ผู้ตอบแบบ สำรวจ	ผู้ ศึกษา ต่อ	มี งานทำ มาก่อน	ผู้ได้งานทำ และอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี	เกณฑ์ ทหาร	บวช	ร้อยละกา ได้ งานทำ	ค่าคะแนน เฉลี่ยจาก สูตร	ผู้ที่ ยังไม่มี งานทำ	ผู้ที่ไม่ ตอบแบบ สำรวจ
ปริญญาเอก	4	4	100.00	0	1	1	0	0	33.33	1.67	2	0
10. คณะเทคโนโลยี	280	272	97.14	2	44	135	1	1	60.27	3.01	89	8
ปริญญาตรี	272	264	97.06	2	38	134	1	1	60.36	3.02	88	8
ปริญญาโท	5	5	100.00	0	3	1	0	0	50.00	2.50	1	0
ปริญญาเอก	3	3	100.00	0	3	0	0	0	0.00	0.00	0	0
11. คณะวิศวกรรมศาสตร์	693	643	92.78	15	107	275	12	1	54.13	2.71	233	50
ปริญญาตรี	654	605	92.51	14	80	266	12	1	53.41	2.67	232	49
ปริญญาโท	20	20	100.00	1	12	7	0	0	100.00	5.00	0	0
ปริญญาเอก	19	18	94.74	0	15	2	0	0	66.67	3.33	1	1
12. คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิต ศิลป์	150	150	100.00	0	14	131	1	0	97.04	4.85	4	0
ปริญญาตรี	150	150	100.00	0	14	131	1	0	97.04	4.85	4	0
13. คณะวิทยาการ สารสนเทศ	497	354	71.23	2	70	137	7	0	49.82	2.49	138	143
ปริญญาตรี	480	343	71.46	1	64	136	6	0	50.00	2.50	136	137
ปริญญาโท	16	10	62.50	1	5	1	1	0	33.33	1.67	2	6
ปริญญาเอก	1	1	100.00	0	1	0	0	0	0.00	0.00	0	0
14. คณะสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรศาสตร์	95	83	87.37	0	11	36	0	0	50.00	2.50	36	12
ปริญญาตรี	82	73	89.02	0	5	34	0	0	50.00	2.50	34	9
ปริญญาโท	10	7	70.00	0	4	2	0	0	66.67	3.33	1	3
ปริญญาเอก	3	3	100.00	0	2	0	0	0	0.00	0.00	1	0
15. สถาบันวิจัยวลัย รุกขเวช	4	4	100.00	0	2	2	0	0	100.00	5.00	0	0
ปริญญาโท	3	3	100.00	0	1	2	0	0	100.00	5.00	0	0
ปริญญาเอก	1	1	100.00	0	1	0	0	0	0.00	0.00	0	0
กลุ่มวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	857	785	91.60	8	262	398	1	1	68.03	3.40	115	40
16. คณะพยาบาลศาสตร์	100	98	98.00	0	22	72	0	1	96.00	4.80	3	2
ปริญญาตรี	98	96	97.96	0	20	72	0	1	96.00	4.80	3	2
ปริญญาโท	2	2	100.00	0	2	0	0	0	0.00	0.00	0	0
17. คณะสาธารณสุข ศาสตร์	434	408	94.01	6	142	169	1	0	65.25	3.26	90	26
ปริญญาตรี	413	388	93.95	6	122	169	1	0	65.25	3.26	90	25
ปริญญาโท	14	13	92.86	0	13	0	0	0	0.00	0.00	0	1
ปริญญาเอก	7	7	100.00	0	7	0	0	0	0.00	0.00	0	0
18. คณะแพทยศาสตร์	139	129	92.81	2	46	62	0	0	76.54	3.83	19	10
ปริญญาตรี	131	122	93.13	2	39	62	0	0	76.54	3.83	19	9
ปริญญาเอก	8	7	87.50	0	7	0	0	0	0.00	0.00	0	1
19. คณะเภสัชศาสตร์	117	117	100.00	0	46	71	0	0	100.00	5.00	0	0
ปริญญาตรี	100	100	100.00	0	30	70	0	0	100.00	5.00	0	0

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ ระดับการศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้ตอบ แบบ สอบถาม	ร้อยละของ ผู้ตอบแบบ สำรวจ	ผู้ ศึกษา ต่อ	มี งานทำ มาก่อน	ผู้ได้งานทำ และอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี	เกณฑ์ ทหาร	บวช	ร้อยละกา ได้ งานทำ	ค่าคะแนน เฉลี่ยจาก สูตร	ผู้ที่ ยังไม่มี งานทำ	ผู้ที่ไม่ ตอบแบบ สำรวจ
ปริญญาโท	15	15	100.00	0	14	1	0	0	100.00	5.00	0	0
ปริญญาเอก	2	2	100.00	0	2	0	0	0	0.00	0.00	0	0
20.คณะสัตว แพทยศาสตร์	35	33	94.29	0	6	24	0	0	88.89	4.44	3	2
ปริญญาตรี	35	33	94.29	0	6	24	0	0	88.89	4.44	3	2
รวม ระดับปริญญาตรี	8,298	7,667	92.40	194	1,120	3,358	48	9	53.29	2.66	2,941	631
รวม ระดับปริญญาโท	354	300	84.75	10	225	39	3	4	65.52	3.28	20	54
รวม ระดับปริญญาเอก	162	136	83.95	0	121	8	0	0	46.67	2.33	8	26
รวมทั้งสิ้น	8,814	8,108	91.93	204	1,466	3,405	51	13	53.38	2.67	2,969	711

ที่มา : ข้อมูลจากระบบภาวะการมีงานทำ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 24 เมษายน 2566 เวลา 10.40 น.

ภาวะการได้งานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต (ระยะเวลาในการหางานทำ 1 ปี) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
จำนวนทั้งสิ้น 8,814 คน ตอบแบบสอบถามการได้งานทำ จำนวนทั้งสิ้น 8,108 คน พบว่า มีบัณฑิตที่ได้งานทำภายใน 1 ปี
จำนวนทั้งสิ้น 3,405 คน (ร้อยละ 53.46) โดยแบ่งประเภทการได้งานทำ ดังนี้

- ข้าราชการ /เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 538 คน (ร้อยละ 15.80)
- รัฐวิสาหกิจ จำนวน 81 คน (ร้อยละ 2.38)
- พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 1,809 คน (ร้อยละ 53.13)
- ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 339 คน (ร้อยละ 9.96)
- พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 0.41)
- อื่น ๆ จำนวน 664 คน (ร้อยละ 19.50)

ลักษณะงานที่ทำ ตรงสาขา จำนวน 2,308 คน (ร้อยละ 67.78) และ ไม่ตรงสาขา 1,097 จำนวน คน
(ร้อยละ 32.22) รายละเอียด ดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ ระดับการศึกษา	บัณฑิต ที่มี งานทำ ภายใน 1 ปี	ประเภทงานที่ทำ											ลักษณะงานที่ทำ				
		ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ หน่วยงานของ รัฐ		รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัท/ องค์กรธุรกิจ เอกชน		ดำเนินธุรกิจ อิสระ/เจ้าของ กิจการ		พนักงาน องค์กร ต่างประเศ/ ระหว่างประเทศ		อื่นๆ		ตรงสาขา		ไม่ตรงสาขา	
		รวม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กลุ่มมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	2,069	353	17.06	54	2.61	1,090	52.68	195	9.42	9	0.43	405	19.57	1,336	64.57	733	35.43
1. คณะศึกษาศาสตร์	248	149	60.08	5	2.02	65	26.21	6	2.42	-	-	23	9.27	211	85.08	37	14.92
ปริญญาตรี	236	140	59.32	5	2.12	65	27.54	6	2.54	-	-	20	8.47	201	85.17	35	14.83
ปริญญาโท	10	8	80.00	-	-	-	-	-	-	-	-	2	20.00	8	80.00	2	20.00
ปริญญาเอก	2	1	50.00	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.00	2	100.00	-	-
2. คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	292	46	15.75	3	1.03	163	55.82	15	5.14	3	1.03	66	22.60	170	58.22	122	41.78
ปริญญาตรี	291	45	15.46	3	1.03	163	56.01	15	5.15	3	1.03	66	22.68	169	58.08	122	41.92
ปริญญาโท	1	1	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100.00	-	-
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. คณะการบัญชีและ การจัดการ	907	84	9.26	28	3.09	598	65.93	80	8.82	4	0.44	129	14.22	689	75.96	218	24.04
ปริญญาตรี	903	83	9.19	28	3.10	595	65.89	80	8.86	4	0.44	129	14.29	687	76.08	216	23.92
ปริญญาโท	4	1	25.00	-	-	3	75.00	-	-	-	-	-	-	2	50.00	2	50.00
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ ระดับการศึกษา	บัณฑิต ที่มี งานทำ ภายใน 1 ปี	ประเภทงานที่ทำ										ลักษณะงานที่ทำ					
		ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ หน่วยงานของ รัฐ		รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัท/ องค์กรธุรกิจ เอกชน		ดำเนินธุรกิจ อิสระ/เจ้าของ กิจการ		พนักงาน องค์กร ต่างประเทศ/ ระหว่างประเทศ		อื่นๆ		ตรงสาขา		ไม่ตรงสาขา	
		รวม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4. คณะศิลปกรรม ศาสตร์และวัฒนธรรม ศาสตร์	119	16	13.45	-	-	46	38.66	23	19.33	-	-	37	31.09	62	52.10	57	47.90
ปริญญาตรี	117	15	12.82	-	-	46	39.32	23	19.66	-	-	36	30.77	60	51.28	57	48.72
ปริญญาโท	2	1	50.00	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.00	2	100.00	-	-
ปริญญาเอก			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	202	25	12.38	13	6.44	63	31.19	43	21.29	2	0.99	60	29.70	53	26.24	149	73.76
ปริญญาตรี	201	25	12.44	13	6.47	63	31.34	42	20.90	2	1	60	29.85	53	26.37	148	73.63
ปริญญาโท	1		0.00	-	-	-	-	1	100.00	-	-	-	-	-	-	1	100.00
6. คณะการท่องเที่ยว และการโรงแรม	166	2	1.20	3	1.81	91	54.82	19	11.45	-	-	61	36.75	82	49.40	84	50.60
ปริญญาตรี	166	2	1.20	3	1.81	91	54.82	19	11.45	-	-	61	36.75	82	49.40	84	50.60
ปริญญาโท			0.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาเอก			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	40	18	45.00	1	2.50	13	32.50	3	7.50	-	-	5	12.50	31	77.50	9	22.50
ปริญญาตรี	35	15	42.86	1	2.86	12	34.29	2	5.71	-	-	5	14.29	27	77.14	8	22.86
ปริญญาโท	3	1	33.33	-	-	1	33.33	1	33.33	-	-	-	-	2	66.67	1	33.33
ปริญญาเอก	2	2	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100.00	-	-
8. คณะนิติศาสตร์	95	13	13.68	1	1.05	51	53.68	6	6.32	-	-	24	25.26	38	40.00	57	60.00
ปริญญาตรี	95	13	13.68	1	1.05	51	53.68	6	6.32	-	-	24	25.26	38	40.00	57	60.00
กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	938	52	5.54	20	2.13	548	58.42	113	12.05	4	0.43	204	21.75	656	69.94	282	30.06
9. คณะวิทยาศาสตร์	222	21	9.46	9	4.05	116	52.25	32	14.41	-	-	46	20.72	117	52.70	105	47.30
ปริญญาตรี	216	18	8.33	8	3.70	115	53.24	32	14.81	-	-	44	20.37	112	51.85	104	48.15
ปริญญาโท	4	3	75.00	1	25.00	-	-	-	-	-	-	-	-	4	100.00	-	-
ปริญญาเอก	2		-	-	-	1	50.00	-	-	-	-	-	-	1	50.00	1	50.00
10. คณะเทคโนโลยี	135	10	7.41	6	4.44	69	51.11	15	11.11	-	-	35	25.93	95	70.37	40	29.63
ปริญญาตรี	134	10	7.46	6	4.48	69	51.49	14	10.45	-	-	35	26.12	94	70.15	40	29.85
ปริญญาโท	1		0.00	-	-	-	-	1	100.00	-	-	-	-	1	100.00	-	-
ปริญญาเอก			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. คณะวิศวกรรมศาสตร์	275	11	4.00	-	-	187	68.00	15	5.45	2	0.73	62	22.55	211	76.73	64	23.27
ปริญญาตรี	266	6	2.26	-	-	186	69.92	14	5.26	2	0.75	60	22.56	203	76.32	63	23.68
ปริญญาโท	7	4	57.14	-	-	1	14.29	1	14.29	-	-	1	14.29	6	85.71	1	14.29
ปริญญาเอก	2	1	50.00	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.00	2	100.00	-	-
12. คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์ มังเมืองและ นฤมิตศิลป์	131	2	1.53	1	0.76	60	45.80	34	25.95	1	0.76	33	25.19	115	87.79	16	12.21
ปริญญาตรี	131	2	1.53	1	0.76	60	45.80	34	25.95	1	0.76	33	25.19	115	87.79	16	12.21
13. คณะวิทยาการ สารสนเทศ	137	4	2.92	3	2.19	97	70.80	13	9.49	1	0.73	19	13.87	100	72.99	37	27.01
ปริญญาตรี	136	4	2.94	2	1.47	97	71.32	13	9.56	1	0.74	19	13.97	100	73.53	36	26.47
ปริญญาโท	1		0.00	1	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100.00
ปริญญาเอก			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. คณะสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรศาสตร์	36	3	8.33	1	2.78	19	52.78	4	11.11	-	-	9	25.00	17	47.22	19	52.78
ปริญญาตรี	34	3	8.82	1	2.94	17	50.00	4	11.76	-	-	9	26.47	16	47.06	18	52.94

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ ระดับการศึกษา	บัณฑิต ที่มี งานทำ ภายใน 1 ปี	ประเภทงานที่ทำ										ลักษณะงานที่ทำ					
		ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ หน่วยงานของ รัฐ		รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัท/ องค์กรธุรกิจ เอกชน		ดำเนินธุรกิจ อิสระ/เจ้าของ กิจการ		พนักงาน องค์กร ต่างประเทศ/ ระหว่างประเทศ		อื่นๆ		ตรงสาขา		ไม่ตรงสาขา	
		รวม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ปริญญาโท	2		0.00		-	2	100.0		-		-		-	1	50.00	1	50.00
ปริญญาเอก			-		-		-		-		-		-		-		-
15. สถาบันวิจัยวลัย รุกขเวช	2	1	50.00		-		-		-		-	0	-	1	50.00	1	50.00
ปริญญาโท	2	1	50.00		-		-		-		-		-	1	50.00	1	50.00
ปริญญาเอก			-		-		-		-		-		-		-		-
กลุ่มวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	398	133	33.42	7	1.76	171	42.96	31	7.79	1	0.25	57	14.32	316	79.40	82	20.60
16. คณะพยาบาลศาสตร์	72	31	43.06	3	4.17	36	50.00		-		-	2	2.78	71	98.61	1	1.39
ปริญญาตรี	72	31	43.06	3	4.17	36	50.00		-		-	2	2.78	71	98.61	1	1.39
ปริญญาโท			0.00		-		-		-		-		-		-		-
17. คณะสาธารณสุข ศาสตร์	169	30	17.75	1	0.59	72	42.60	24	14.20		-	44	26.04	101	59.76	68	40.24
ปริญญาตรี	169	30	17.75	1	0.59	72	42.60	24	14.20		-	44	26.04	101	59.76	68	40.24
ปริญญาโท			0.00		-		-		-		-		-		-		-
ปริญญาเอก			-		-		-		-		-		-		-		-
18. คณะแพทยศาสตร์	62	27	43.55	1	1.61	27	43.55	1	1.61		-	6	9.68	53	85.48	9	14.52
ปริญญาตรี	62	27	43.55	1	1.61	27	43.55	1	1.61		-	6	9.68	53	85.48	9	14.52
ปริญญาเอก			-		-		-		-		-		-		-		-
19. คณะเภสัชศาสตร์	71	45	63.38	1	1.41	19	26.76	2	2.82	1	1.41	3	4.23	68	95.77	3	4.23
ปริญญาตรี	70	44	62.86	1	1.43	19	27.14	2	2.86	1	1.43	3	4.29	67	95.71	3	4.29
ปริญญาโท	1	1	100.00		-		-		-		-		-	1	100.00		-
ปริญญาเอก			-		-		-		-		-		-		-		-
20. คณะสัตว แพทยศาสตร์	24		-	1	4.17	17	70.83	4	16.67		-	2	8.33	23	95.83	1	4.17
ปริญญาตรี	24		-	1	4.17	17	70.83	4	16.67		-	2	8.33	23	95.83	1	4.17
รวม ระดับปริญญาตรี	3,358	513	15.28	79	2.35	1,801	53.63	335	9.98	14.00	0.42	658	19.59	2,272	67.66	1,086	32.34
รวม ระดับปริญญาโท	39	21	53.85	2	5.13	7	17.95	4	10.26	0	0	4	10.26	29	74.36	10	25.64
รวม ระดับปริญญาเอก	8	4	50.00	0	-	1	12.50	0	0.00	0	0	2	25.00	7	87.50	1	12.50
รวมทั้งสิ้น	3,405	538	15.80	81	2.38	1,809	53.13	339	9.96	14.00	0.41	664	19.50	2,308	67.78	1,097	32.22

ที่มา : ข้อมูลจากระบบภาวะการมีงานทำ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 24 เมษายน 2566 เวลา 10.40 น.

ทั้งนี้ หลักสูตรควรกำกับติดตาม และเทียบเคียงสมรรถนะ อัตราการจบการศึกษา อัตราการออกกลางคัน และเวลาเฉลี่ยในการจบการศึกษา อัตราการได้งานทำ การเป็นผู้ประกอบการและการศึกษาต่อของผู้เรียน เพื่อใช้ในการปรับปรุง และส่งเสริมให้นิสิตได้งานทำตรงสาขาให้มากขึ้น

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จากการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตระดับปริญญาตรี โทและเอกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายจ้าง/ผู้ประกอบการของบัณฑิตมหาวิทยาลัย และคณาจารย์บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 (1 กรกฎาคม 2565 ถึง 30 มิถุนายน 2566) จำนวน 8,630 คน ทั้งนี้ต้องดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสำรวจในแต่ละหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมแบบสำรวจผ่านระบบออนไลน์ ระหว่างเดือนธันวาคม 2565 ถึง มิถุนายน 2566 โดยมีผู้ตอบแบบสำรวจ จำนวน 2,469 คน คิดเป็นร้อยละ 28.61 ของผู้สำเร็จการศึกษา รายละเอียด ดังนี้

ที่	คณะ	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2564	จำนวนผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ	ร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ	คะแนนเฉลี่ย
1	คณะศึกษาศาสตร์	633	194	30.65	4.46
2	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	751	265	35.29	4.71
3	คณะการบัญชีและการจัดการ	2,010	444	22.09	4.26
4	คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์	236	75	31.78	4.35
5	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	468	136	29.06	4.48
6	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	891	189	21.21	3.78
7	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	146	38	26.03	4.17
8	คณะนิติศาสตร์	500	107	21.40	4.23
9	คณะวิทยาศาสตร์	451	139	30.82	4.30
10	คณะเทคโนโลยี	280	90	32.14	4.33
11	คณะวิศวกรรมศาสตร์	693	177	25.54	4.28
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	497	184	37.02	4.09
13	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	150	114	76.00	4.45
14	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	95	69	72.63	4.92
15	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	4	4	100.00	4.31
16	คณะพยาบาลศาสตร์	100	26	26.00	4.30
17	คณะเภสัชศาสตร์	117	41	35.04	4.03
18	คณะสาธารณสุขศาสตร์	434	108	24.88	4.56
19	คณะแพทยศาสตร์	139	58	41.73	4.11
20	คณะสัตวแพทยศาสตร์	35	11	31.43	4.00
	รวม	8,630	2,469	28.61	4.31

บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2565 – 30 มิถุนายน 2566 จำนวนทั้งสิ้น 294 คน มีผลงานของนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท รวมทั้งสิ้น 299 ผลงาน รายละเอียด ดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2565									
		ค่าน้ำหนัก						รวม	ค่าน้ำหนักคุณภาพ	ร้อยละคุณภาพงานวิจัย	คะแนนตามเกณฑ์ IQA
		0.1	0.2	0.4	0.6	0.8	1.0				
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	195	1	0	2	161	5	26	195	127.50	65.38	5.00
1. คณะศึกษาศาสตร์	131	0	0	0	119	3	9	131	82.80	63.21	5.00
2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13	1	0	0	8	0	4	13	8.90	68.46	5.00
3. คณะการบัญชีและการจัดการ	5	0	0	0	4	1	0	5	3.20	64.00	5.00
4. คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์	32	0	0	1	20	0	11	32	23.40	73.13	5.00
5. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	2	0	0	0	2	0	0	2	5.20	74.29	5.00
6. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	5	0	0	1	4	0	0	5	2.80	56.00	5.00
7. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	7	0	0	0	4	1	2	7	5.20	74.29	5.00
8. คณะนิติศาสตร์	ไม่มี ป.โท										
กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	59	1	2	11	21	12	15	64	42.10	71.36	5.00
9. คณะวิทยาศาสตร์	19	0	0	0	7	0	14	23	18.20	98.75	5.00
10. คณะเทคโนโลยี	4	0	0	2	0	2	0	4	2.40	60.00	5.00

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/	จำนวน ผู้สำเร็จ การศึกษา	ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2565									
		ค่าน้ำหนัก						รวม	ค่าน้ำหนัก คุณภาพ	ร้อยละ คุณภาพ งานวิจัย	คะแนน ตามเกณฑ์ IQA
		0.1	0.2	0.4	0.6	0.8	1.0				
11. คณะวิศวกรรมศาสตร์	25	1	2	7	10	5	0	25	13.30	53.20	5.00
12. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและ นฤมิตศิลป์	3	0	0	0	0	3	0	3	2.40	80.00	5.00
13. คณะวิทยาการสารสนเทศ	5	0	0	1	1	2	1	5	3.60	72.00	5.00
14. คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	3	0	0	1	3	0	0	4	2.20	73.33	5.00
15. สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	ไม่มีผู้สำเร็จ การศึกษา										
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	40	0	0	1	22	15	2	40	27.60	69.00	5.00
16. คณะพยาบาลศาสตร์	2	0	0	0	0	2	0	2	1.60	80.00	5.00
17. คณะสาธารณสุขศาสตร์	20	0	0	0	20	0	0	20	12.00	60.00	5.00
18. คณะแพทยศาสตร์	3	0	0	0	2	0	1	3	2.20	73.33	5.00
19. คณะเภสัชศาสตร์	15	0	0	1	0	13	1	15	11.80	78.67	5.00
20. คณะสัตวแพทยศาสตร์	ไม่มีผู้สำเร็จ การศึกษา										
รวมทั้งสิ้น	294	2	2	14	204	32	43	299	197.20	67.07	5.00

ที่มา : ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2566

บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ในระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2565 – 30 มิถุนายน 2566 จำนวนทั้งสิ้น 140 คน มีผลงานของนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท รวมทั้งสิ้น 79 ผลงาน รายละเอียด ดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/	จำนวน ผู้สำเร็จ การศึกษา	ผลงานตีพิมพ์นอก วงรอบทั้งหมด		ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2565						
		ค่าน้ำหนัก		ผลงานตีพิมพ์ใน วงรอบทั้งหมด		ค่าน้ำหนัก คุณภาพ	ร้อยละ คุณภาพ งานวิจัย	คะแนน ตามเกณฑ์ IQA		
		0.8	1.0	0.8	1.0					
		รวม	รวม	รวม						
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	82	13	28	41	4	40	44	43.20	52.68	3.29
1. คณะศึกษาศาสตร์	22	0	7	7	1	13	14	13.80	62.73	3.92
2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	8	12	1	13	0	1	1	1.00	12.50	0.78
3. คณะการบัญชีและการจัดการ	12	0	0	0	1	10	11	10.80	90.00	5.00
4. คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์	11	1	1	2	0	8	8	8.00	72.73	4.55
5. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ไม่มี ป.เอก									
6. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	2	2	1	3	2	1	3	2.60	130.00	5.00
7. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	27	0	19	19	0	7	7	7.00	25.93	1.62
8. คณะนิติศาสตร์	ไม่มี ป.เอก									
กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	50	0	20	20	0	30	30	30.00	60.00	3.75
9. คณะวิทยาศาสตร์	13	0	6	6	0	7	7	7.00	53.85	3.37
10. คณะเทคโนโลยี	1	0	0	0	0	1	1	1.00	100.00	5.00
11. คณะวิศวกรรมศาสตร์	17	0	5	5	0	12	12	12.00	70.59	4.41
12. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและ นฤมิตศิลป์	ไม่มี ป.เอก									
13. คณะวิทยาการสารสนเทศ	12	0	7	7	0	5	5	5.00	41.67	2.60

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/	จำนวน ผู้สำเร็จ การศึกษา	ผลงานตีพิมพ์นอก วงรอบทั้งหมด			ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2565			ค่าน้ำหนัก คุณภาพ	ร้อยละ คุณภาพ งานวิจัย	คะแนน ตามเกณฑ์ IQA
		ค่าน้ำหนัก		รวม	ผลงานตีพิมพ์ใน วงรอบทั้งหมด		รวม			
		0.8	1.0		0.8	1.0				
14. คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	6	0	2	2	0	4	4	4.00	66.67	4.17
15. สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	1	0	0	0	0	1	1	1.00	100.00	5.00
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	8	0	5	5	0	5	5	5.00	62.50	3.91
16. คณะพยาบาลศาสตร์	ไม่มี ป.เอก									
17. คณะสาธารณสุขศาสตร์	2	0	1	1	0	1	1	1.00	50.00	3.13
18. คณะแพทยศาสตร์	5	0	3	3	0	4	4	4.00	80.00	5.00
19. คณะเภสัชศาสตร์	1	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
20. คณะสัตวแพทยศาสตร์	ไม่มี ป.เอก									
รวมทั้งสิ้น	140	15	54	69	4	75	79	78.20	55.86	3.49

ที่มา : ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2566

ทั้งนี้ หลักสูตรควรกำกับติดตาม และเทียบเคียงสมรรถนะในการทำงานวิจัยของผู้เรียนที่สอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของหลักสูตรตามเป้าหมายที่มีการจัดตั้งและกำหนดขึ้น และมีการสำรวจระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแนวทางพัฒนาศักยภาพนิสิตในการคิดค้น การวิจัย และพัฒนานวัตกรรมและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ